

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nusi niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra gynyboje ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybės principai bus atmesti.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel. 620 So. Boston.

No 35

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

SO. BOSTON, MASS. GRUODŽIO (DEC.) 11 D. 1915 M.

Talkininkai prakišo ant Balkanų.

STREIKIERIŲ FONDAS AUGA.

L. D. S. Su laiku turės ne vieną fondą. Organizacijai augant, atsiranda daugiau reikalų, daugiau spėkų, daugiau lėšų ir išimies gerų, naudingų darbų.

Mums, kaip darbininkams, vienas svarbiausių dalykų yra tai apsisaugoti nuo bėdos, vargo streikams ištikus. Todėl L. D. S. vienas pirmutinių reikalų buvo tai įsteigti Streikierių Fondą.

Skaitytojai jau žino, jog neseniai Centro Valdyba davė pradžią tam Fondui.

Jau ima atsirasti to Fondo didintojų. Ima plaukti jį po biskų aukos.

Šiomis dienomis gavome laišką iš Norwodo su \$5.00 aukų į tą Fondą. Laiškas sekančio turinio: "Šitie pinigai yra sukokleuoti susirinkime L. D. S. 3 k., 21 d. Lapkričio, 1915 m. Toliaus gal daugias pasiseks surinkti.

Būkite atsargūs su L. W. W.-stais, kad mūsų aukos nepatektų į jų rankas. Mes norime, kad mūsų auka, kad ir mažutė patektų į pačių streikuojančių darbininkų rankas, kad jie galėtų pasotinti savo alkanus vaikelius. Gal ta mūsų auka, kad ir menkutė priduos jiems stiprumo išlaikyti streikus."

Malonu girdėti, kad yra mūsų darbininkų tarpe tokių žmonių, kurie laike nelaimės ir prispaudimo paduoda draugišką ranką savo broliams. Sunku mums suprasti, kiek naujos dvasios mūsų aukos priduos darbininkams. Jie nuvarginti prispausti visokiais vargais, kovoja už buvį, ir ištikrųjų ta kova nelengvi. Streikuojantis darbininkas nežuri į save, jis moka kentėti ir šaltį ir badą, bet jis negali išturėti, kada jo širdį pervaria verksmai jo alkanų kūdikių. Iš tos priežasties ne vienas streikas yra pralaimėtas. Taigi mums darbininkams kuogreičiausiai reikia ištiesti pagalbos ranką vargantiesiems.

Dabar Streikierių Fonde randasi: Pirmiau paskelbtų \$10.00 Dabar Norwode sekančiai aukojo:

Grigas Kazys,	50.
S. Versekas,	25
J. Červokas,	25
S. Stadalinekas,	25
V. Šereika,	25
P. Kalvaitis,	50
Kun. A. Daugis,	50
M. Bulksa,	25
A. Džbalis,	25
P. Kučinskas,	50
J. Kavaliauskas,	25
J. Budrevičius,	25
V. Kudirka,	25
P. Kudirka,	25
K. Viesula,	50

Viso \$15.00

Ugdinkime, broliai ir sesers, tą Fondą.

Jau kelintas mėnuo, kai streikuoją Naskuos audėjai. Čia vėl streikai tebesitęsia Worcesteryje, Hartforde, Chicagoje. Ateina Kalėdos. Nelinksma bus švesti vargdie-niams.

Priduosime aukų, kiek tu-

rėšime, šventėms, kad pakelti kovotojų dvasią nors per brangiausią mūsų šventę.

L. D. S. Kuopų Nariams

Naujai atspausdintos L. D. S. Konstitucijos nariams jau pasistos. Jeigu yra kurie dar negavo Konstitucijos, tai praneškite Centran. Tik pirm rašymą tegu kuopos valdyba patikrina ar to nario aplikacija prisiūta. Negalima siūsti nariams Konstitucijų, kol negauta aplikacija. Nariai, kurie pametė savo mokesčių knygutes ir norėdami naujos gauti turi pamokėti 10 centų.

Carteriai Kuopoms irgi jau pagaminti, taigi kiekviena kp. malonės savo pirmutinės valdybos vardus priduoti ir tuojau gaus čarterius. Kol tai nepadaryta čarterių negalima pasiūsti Centro rašt.

Sąjunga auga.

Ačiū Dievui mūsų Sąjunga auga. Jau turime 592 narių ir 25 kuopas. Stengkimės davaryti narių skaitlių iki 1.000 iki Seimui.

TENELIEKA NEI VIENOS.

Per pusantro mėnesio, t. y. per lapkritį ir per pirmąją gruodžio pusę mūsų naujai išleistas knygutės "Imk ir Skaityk" išėjo 6.000 su viršum. Dar liko apie 4.000. Tenelieka jų nei vienos iki Naujų Metų. Išpirkite visas.

Dar ne visos L. D. S. kuopos yra jų parsitraukusios išplatiniui. Neatsilikite. Taip gražios, taip naudingos, taip pigios knygelės dar nebuvo lietuvių kalboje.

"Imk ir Skaityk" mums užsimokėjo išleisti tik todėl, kad umai išparduodame, umai sugrįžta pinigai.

Dalyktę ją savo artymies, mylimiems, kaip kalėdinę dovanėlę.

ŽINOKITE,

Jog geriausias, gražiausias, indomiosias, naudingiausias ir reikalingiausias šių metų leidinys yra A. L. K. Metrašitis.

Paėmęs Metrašį: žiūrėsi-džiaugsiesi, sklaidysis, grožiesis, skaitysi-gėrėsies, galų gale jį pamylėsi ir per ištisus metus jo pasigausi.

Ar iškęsi neįsitaies Metrašį.

MILIJONINĖ DARBININKŲ ARMĖJA.

Londonas. — Anglijos darbininkai sudarė milžinišką armiją — būtent iki 2. 000.000 žmonių. Ta armija sutartinai veiks alų ir darbo sąlygų pagerinimo reikaluose.

Susivienijo trys darbininkiškos organizacijos. Miners Federation, National Union of Railwaymen ir National Transport Workers' Union. Susivienijos organizacijos priėmė naują konstituciją. Pripažino, jog veikti svarbų dalyką reikės pilno sutikimo visų trijų organizacijų.

Tai milžiniškiausia darbininkiška armija nuo pat darbininkų judėjimo istorijos pradžios.

TALKININKAMS RIESTAI ANT BALKANŲ.

Londonas. — Visuose pranešimuose nuo Balkanų minima apie talkininkų riestą padėimą ant Balkanų.

Dalykai ten keičiasi žaibo greičiu ir vis talkininkams ant nenaudos.

Visos bulgarų ir teutonų jėgos kurios išbrovė Serbijon dabar sujungė, kad užpulti ant talkininkų. Sujungtoms bulgarų ir teutonų armijoms vadovauja gabiausias kaiserio generolai ir oficeriai.

Tos sujungtos jėgos jau antrą dieną, kai pradėjo mušius prieš talkininkus pačioj pietinėj Serbijoj.

Anglai pirmieji neišlaikė sujungtų jėgų spaudimą. Jau iš dviejų pozicijų buvo išmūšti ir turėjo trauktis atgal. Labai daug anglų žuvę tuose susirėkimuose.

Francuzai pirmojo linijoj taipgi neatsilaikė. Pasitraukė į naujas pozicijas. Kariniai ekspertai bėgėtosi, kad nežūtų talkininkų visos jėgos ant Balkanų.

Visas talkininkų reikalas ant Balkanų eina n'ekop. Traukiasi jų jėgos į Makedoniją, t. y. į Graikiją prigulinėia žemę. Dar nežinia ar talkininkai iš visų pastangų spirsis svetimoj žemėj ar susidės ant laivų visus savo likučius ir dums namulėi.

Jei talkininkai ryžtusi laikytis, tai jie būtų pavojuje susierzinti su Graikija, nes ant jos žemės eitų mūšiai.

Lausing, Mich. — Michigano valstijos švietimo departamentas nuo pradžios ateinančių metų pradės kovą prieš džiuvą mokyklą. Nes sveikatos departamentas susekė, kad dažnai mokyklose vaikai

vieni nuo kitų užsikrečia ta liga.

KARDINOLAI NESISVEIKI-NO.

Rymas. — Dabar Vatikane atsibūnančioj kardinolų konglavoj susitiko Francijos, Anglijos ir Vokietijos kardinolai. Francuzų ir anglų kargos kurios išbrovė Serbijon dabar sujungė, kad užpulti ant talkininkų. Sujungtoms bulgarų ir teutonų armijoms vadovauja gabiausias kaiserio generolai ir oficeriai.

Londonas. — Kalbose apie taiką Vokietijos Reichstage anglai nemato vokiečių noro taikintis ant tinkamų talkininkams išlygų. Anglai ryžtasi tol kariauti, kol galės teutonams diktuoti taikos išlygas.

Londonas. — Anglija palei do suimtąjį Amerikos garlaivį Hocking.

Paryž-us. — Anglijos submarinas Marmorinėj jurėj nuskaudino turkų torpėdinį laivą.

Petrogradas. — Rusai prieš Austrijos rubežiaus paėmė nelaisvėn 82 divizionų oficerių štabą ir du generolus.

ISBANDYS SOCIJALIZMA.

Londonas. — Viename mieste šiaurinėj Anglijoj valdžia įveda socialistišką tvarką. Valdžia užgriebė visas krautuves ir pirklybos dalykus ves arba pati valdžia arba savininkai po valdžios kontrole. Bus valdiškos mėsinės, gro-cernės, pieno įstaigos, barzdaskutyklos visiems gyventojams.

Tame mieste išdirbama amunicija. Dirba 20.000 darbininkų.

Buvo tame miestukyje 30 salinių. Valdžia juos paėmė į savo rankas. Kaikur'uose bus pardavinėjama svaigaliai, o kiti bus paversti į gyvenimui vietas.

KODEL VALGOMIEJI DAI-KTAI BRANGŪS.

Washington. — Suvienuytų Valstijų senatorius Fletcher sudarė komisiją, kurios rūpesniu bus surasti būdas prigelti farmeriams prstatyti savo produktus miestuosna.

Vienas komiteto narys, atstovas Arkansas valstijos, W. S. Goodwin išrodė labai indomų apsiereikimą. Išrodė, kad Suvienuytų Valstijų farmeriai už išparduotus produktus gautina 9 milijonus dolerių. O tų gėrybių suvartotojai — miestionys užmoka už juos 27 milijonus. Išėina taip: ką farmerys parduoda už 35 c., tai už tą miestionis moka \$1. Perkupčiai todėl didžius ima pelnus.

Nor'ima surasti būdus palengvinti, sutvarkyti pristatymą produktų miestuosna.

TRUMPAS STREIKAS PASI-BAIGĖ.

Grand Haven, Mich. — Garlaivų linodotojai Crosby Transportation kompanijos streikavo vieną parą ir iškovojo algų pakėlimą po 5c. valandoje.

KALVIAI VEIKIA.

Boston, Mass. — Susiorganizavusieji kalviai varosi prieš, kad jų šapose būtų įvesta 8 valandų darbas. Stovės už tai tol, kol pastatys ant savo.

ISLOŠĖ STREIKĄ.

Newark, N. J. — Buvo sutreikavę vežėjai; streikavo tris savaites išlošė streiką. Uždėjo po \$1. savaitėje.

Vokiečiai nesiulys taikos, bet talkininkams norint sutinka derėtis.

VOKIETIJA GATAVA PRA-DĖTI DERYBAS.

Berlinas. — Vokietija nesiulys talkininkams taikos, bet jei talkininkai siulys taikos išlygas, tai Vokietijos valdžia sutiks vesti derybas.

Berlinas. — Vokietijos kancelierius Bethmann-Hollweg, savo prakalboje Reichstage, apreiškė, jog Vokietija sutiktų derėtis apie taiką, jei to jos priešninkai norėtų. Jo kalba buvo tai atsakymu socialistams, kurie vis teiravosi ar valdžia gali pasakyti apie taikos išlygas.

Kancelerius pasakė, kad dabar pasiūlymas priešininkams taikos išlygų t'k pailgytų karę. "Jei priešininkai pasiūlys taiką ant išlygų, kurios užtikrintų garbę ir saugumą Vokietijai, tai bile valandą mes galime pradėti derybas," sakė kancelerius.

Kancelerius išrodinėjo, kad Francija negali tikėtis atgauti Alzaciją ir Lotaringiją. Nes tose provincijose vos 13 nuosimtis gyventojų tešneka francuziškai. Rusija negalinti turėti pretenzijos prie Lenkijos. Jei šnekėti apie tautų principą, tai tegu Anglija atsisakanti nuo Indijos ir Egipto.

DUONOS IR VARIO PAKAK-TINAI.

Kancelerius išrodinėjo, jog priešininkų pastangos badumi nukamuoti vokiečius, yra tuščias tikėjimosis. Vokietija valdydama plotus žemių nuo Arras (Francijoj) iki Mesopotamijos negalinti pritrukti maisto.

Vario esą pilni sandėliai, Keliems metams jo dar užteks amunicijos reikalams. O vietoj gumos atrasta kitokie dalykai, ji užvaduojanti. Priešininkai didesnių jėgų jau negali išstatyti prieš vokiečius, nes Francija jau vaikus mobilizuoja.

PALAIKĖ DARBININKŲ PUSĖ.

Lowell Mass. — Nesenai buvo susireikavę United States Cartridge kompanijos darbininkai. Jie sugrįžo darban. Kuomet kompanija sutiko priimti valstijos tarpininkus. Valstijos komisija nutarė, kad visems darbininkams metinės algos būtų uždėta \$30.000. Darbininkų yra 6.000 ty. algos pakeltos ant 10 nuošimčio.

BANDO SUTAIKINTI.

Columbus, Ohio. — Wm. Blackman, atsiųstas iš Washingtono iš Darbo Departamento, bando sutaikinti streikuojančius mašinistus su jų darbadaviais. Mašinistai dirba Die and Machine kompanijai. Jie reikalauja trumpesnių darbo valandų.

Londonas. — Palei Suez Kanalą, Egipte, yra 60.000 australiečių ir 100.00 indėnų.

bilizuojanči.

Socijalistų vado kalba.

Po kancelieriaus kalbėjo socijalistų vadas Scheidemann. Jisai iš pat pradžios prisiminė, jog nuo karės pradžios socijalistai užgrybė Vokietijos valdžios žygius. Sakė, kad nusigrūdus vokiečiams toli į priešų žemes, vokiečiai neparodysią dvasios nupuolimo, jei prakalbės apie taiką. Protestavo prieš tuos, kurie gėdž'a daug žemių prijungimo ir lygiai smerkė priešininkus, kurie nori suskaldyti Vokietiją. Francuzai turi liautis svajoję apie Alzacijos ir Lotaringijos atgavimą.

20 MILIJONŲ KIAULIŲ.

Socijalistų vadas taipgi sakė, kad Vokietijos negalima priveikti badumi. Pagal vėliausj cenzą Vokietijoj esą 20 milijonų kiaulių ir 55 milijonai kilogramų bulvių.

REIKIA PASILAIKYTI UŽ-GROBTĄSIAS ŽEMES.

Berlinas. — Reichstago nariai konservatistai priėmė rezoluciją, kurioje reikalauja, kad valdžia nesitaikintų be pasilaikymo didžiosios dalies užimtosios žemės.

Nei vieno akmens iš Alzacijos.

Viename socijalistų laikraštyje, būtent Chernitz Volk Zeitung rašoma: "Nereikia pakartoti, kad nerasi nei vieno vokiečių socijalisto, kuris sutiktų, kad bent vienas akmu būtų Francijai sugrąžintas iš Alzacijos ir Lotaringijos.

Norinti taikytis. Frankfurter Zeitung rašo, kad Černogorija norinti taikytis skyrium nuo didžiųjų valstybių.

NUO TAIKOS LAIVO.

Nuo Oscar II bevieliu telegrafu gauta žinia, kad ten ima rasti nesusipratimų. Kai kurie ima reikalauti parodymų kokiou būdu tikimasis bandyti įvykinti taiką.

Berlinas. — Ant Rusijos fronto buvo tik patulių susirėmimai. Černogorijoj teutonai užėmė keletą miestelių. Francijoj eina tik artilerijų šaudymosi.

MŪSŲ KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

Pranešame gerbiamajai visuomenei, jog L. D. S. valdyba yra padariusi sutartį su gerb. Jonu Brazausku iš New-akr, N. J., žinomiu katalikų visuomenės veikėju ir katalikiškos spaudos platintoju. Gerb. J. Brazauskas, mūsų generališkas agentas, yra ingaliotas steigti L. D. S. kuopas rinkti prenumeratas, apgarsinimus ir t. t.

Antras mūsų keliaujantis agentas Petras Valukonis iš Boston, Mass. lankysis "Darbininko" reikalais šiomis dienomis Athol'yje, Mass., ir aplinkinėse kolonijose.

L. D. S. Valdyba.

Pirkti ir parduoti už gatavus.

Kooperatyvškos krautuvės turi stengties pirkti ir parduoti prekes už gatavus pinigus. Tokia taisyklė nustatė suvartotojų draugijoms Rochdolio (skaityk Rochdolio) kooperatoriai.

Pirmu žvilgsniu gali pasirodyti, kodėl gi neprisiėmus prekių bargan, jeigu firma sutinka jų duoti, arba kodėl gi nepabarginus geram žmogui: juk dažnai taip esti, kad jeigu neduos bargan, tai neparduosi; pirkėjas nueis kitur, kur gaus bargan. Bet taip išrodo tik pirmuoju žvilgsniu.

Gavimas prekių bargan dažniausiai išeina blogan, neapsimoka. Firma, duodama prekių bargan, negi duos pirmos rūšies prekių; ji pasistengs tokiam pirkėjui iškišti prastę prekę. Be to, krautuvė, pirkdama bargan, galutinai turi brangiau užmokėti, nes perka už gatavus, net ir nuo paskutinių suderėtų kainų vis dar umetama bent 2-3 nuoš. (t. v. discount). Bet kas svarbu, tai ta pirkėjo laisvė, pirkti tai, ko nori ir ten kur jam patogiau. Toksai neieško firmų malonės, nereikalauja jos pataikauti. Priešingai, firma tokį paprastai pagerbia ir apie jį pašokinėja, nes jisai gatavai užmoka. Kada Anglijoje, dar pradžioje kooperacijos judėjimo, darbininkai, sutaupe kiek pinigų, sudėję savo šėrus —ėjo pirkties dėl savo krautuvės silkių bačkos, ar maišo miltų — firmos nenorėdavo nei kalbėti su jais. Kam jiems tiek daug prekių? Bet kada darbininkai parodydavo pinigus ir pažadėdavo užmokėti gatavais, pirkliai pastatydavo akis iš nusistebėjimo. Kaip tai gali būti? galvojo jie. Juk tie darbininkai ligšiol vis tik bargan imdavo, juk jiems galima buvo iškišti blogiausią maištą ir visas prekes prastausios rūšies. Iš kur jie tiek pinigų gavo? Bet nieko nepadarysi. Pinigai yra, ir su darbininkais kooperatoriais morom-nenoroms prisiėjo kalbėti su pagarba ir tarties, kaip su rimtais pirkėjais.

Jeigu suvartotojų krautuvei ir prireikia del padidinimo apyvartos ieškoti kredito, tai daug vėčiau esti pasiskolinti iš kooperatyvinio banko (t. v. paskolos-taupyimo bendrovės). Kooperatyvai įvairių rūšių —tai giminės ir vienas kitą privalo remti ir šelpti, nes viso veikimo pamate yra viena ir ta pati ideja. Suvartotojų krautuvei visuomet bus ir išrovavimas skolinčios iš kredito draugijos, negu būti skolinga firmoms. Kredito draugijai reikės užmokėti 5 ar 6 nuoš. metams, o čia, imdams prekes bargan kiekviena syki jėi tik dviejų nuošimėjų nustoji, tai jeigu per metus 10 sykių kreipsis į firmą, per metus tu nuošimėjų susidarys jau net 20 nuošimėjų, arba skirtumas bus 14-15 nuošim. Tai taip yra su pirkimu bargan.

Bet daug daugiau blogumo esti kooperatorių krautuvėms iš to, jeigu jos duoda bargan prekes savo pirkėjams. Svarbiausia priežastis žlugimo kooperatyviškų krautuvių esti davimas prekių bargan. Jeigu nesąžiningai pirkėjai nuneša savo skolą, tai jie dažnai nuneša visą draugijos pelną, kartais net daugiau, negu krautuvė užvarė pelno ir tada kooperacija turi žlugti. Pavienius pirklys iš to pavojiaus išsisuka tokio būdu, kad už tuos, kurie nuneša, turi atlyginti kiti, teisingi, kurie užmoka ir už save ir už kitus. Bet kooperacija taip elgties negali. Jos saikas turi būti visiškai teisingas ir visiems vienodas. Jeigu pirkėjai po ilgo laiko ir atsisais savo skolą, tai vis dėlto krautuvei darė daug bėdies, skolos ilgai nemokėdami, nes krautuvė, stigdama gatavų pinigų, turėjo pati lįsti skolon, versties prastesnėmis prekėmis, ir dar-gi brangiau už jas mokėti.

Tuo žvilgsniu net ir kooperacijos nariai skriaudžia savo krautuve, jeigu jie ima prekes bargan. Paprastai mūsų suvartotojų draugijos duoda nariams tiek prekių bargan, kiek išneša jų šėras. Bet užmirštama tai, kad draugija ne su kitokiais pinigais varo savo apyvartą, kaip tik su šėrų kapitalu. Šėrų kapitalas — tai kooperacijos organizmo kraujas. Kuo daugiau nuleisi kraujo, kuo labiau sumažinsi šėrų kapitalą, tuo labiau nusilpninsi savo draugiją. Jeigu išimti prekių tiek, kiek išneša tavo šėras, tai tuo pat lyg atimti savo šėrą, su draugija esi kvita ir savo draugiją paduodi malonei ir nemalonei firmų ir įvairių perkupčių.

Jeigu nariui pasitaikys atsidurti varingame padėjime (bedarbė, streikas), tuomet vėl-gi sau kredito įsiai turėty ieškoti tam tikroje kredito bendrovėje (paskolos taupyimo), bet neturi įsiai ir tada silpninti savo suvartotojų draugijos, nuleisti jai kraujo, nes įvairis draugiją ir anemiją, įsiai gali netekti paskui vienatinės savo atramos. Jo krautuvė teiks jam kitokias malones: apsaugos jį nuo išnaudojimo, aprūpins jį sveiku maistu, geromis prekėmis, sutaupe jam pinigų (apie tą taupymą plačiau kitą syk pakalbėsime), auklės jį draugiskume ir broliškume. Bet nei vienas narys neprivalo reikalauoti iš savo krautuvės, kad ji pati savę silpnintų. Nusilpninta draugija nebegalės nešti nariams tos naudos, kurią ji galėtų ir turėtų nešti. Tai-gi nariai neišmintingai darytų, jeigu reikalautų, kad jų draugija nuleistų sau kraujo, pildytų saužudystės darbą.

Galima tik sutikti, kad nariui būtų suteikiamas kreditas ant tiek, kiek ant jo šėro priaugo dividendo (t. y. pelno pagal jo išpirtų prekių). Daugiau daugiaus-ai, ir tai tik iš didelės bėdos galima būtų duoti kredito ant pusės šėro. Bet tai yra nepatartina ir to reikėtų vengti. O jau jokiam pašaliniam žmogui, ne nariui, nors jis ir rodytųsi ištikimiausias, negalima nei kiek bargauti. Ypač tai pavojinga Amerikoje, kur žmonės taip dažnai ir taip lengvai maino savo gyvenimo vietas. Išvažiavo į kitą valstiją ir daryk ką daras; negi vysies paskui jo.

Dar vienu žvilgsniu davimas prekių bargan yra labai kenksmingas: barga žmogų gadinama, silpnina jo valią, padrasina gyventi ir daryti išlaidas viršiau savo pinigų pajėgų. Kiekvienas žmogus privalo eiti prie tvarkaus gyvenimo. Privalo apskaityti išanksto visas savo inėigas ir išėigas, vengti išlaidų nereikalingų, negyventi viršaus savo išgalų. Barga gi kaip tik ir padrasina žmogų prie bereikalingo riziko. Kooperacija turi auklėti savo narių valią, pratinti juos prie tvarkumo ir taupumo, o tai lengviausia bus pasiekama tuomet, kuomet kiekvienas turės mokėti gatavais už viską, ką įsiai pirks.

Tai-gi kiekviena Suvartotojų Draugija, jeigu nori, kad jos krautuvė gyventų ir augtų, turi priimti ir laikytis to principo, kurs užima vieną iš svarbiųjų vietų Rochdolio sistemoje, būtent—pirkti ir parduoti už gatavus pinigus.

Uosis.

Berlinas. — Vengrijoje mieste Temesvar atsibuvo vokiečių, austrų bulgarų ir turkų delegatų suvažiavimas. Nutarta įsteigti reguliary komunikaciją tarp Konstantinopolio ir Berlino. Nuo Naujų Metų eidinės reguliariai du greitieji traukiniai kas savaitę tarp Konstantinopolio ir Berlino ir tarp Konstantinopolio ir Muenicho.

KORESPONDENTO VARGAI

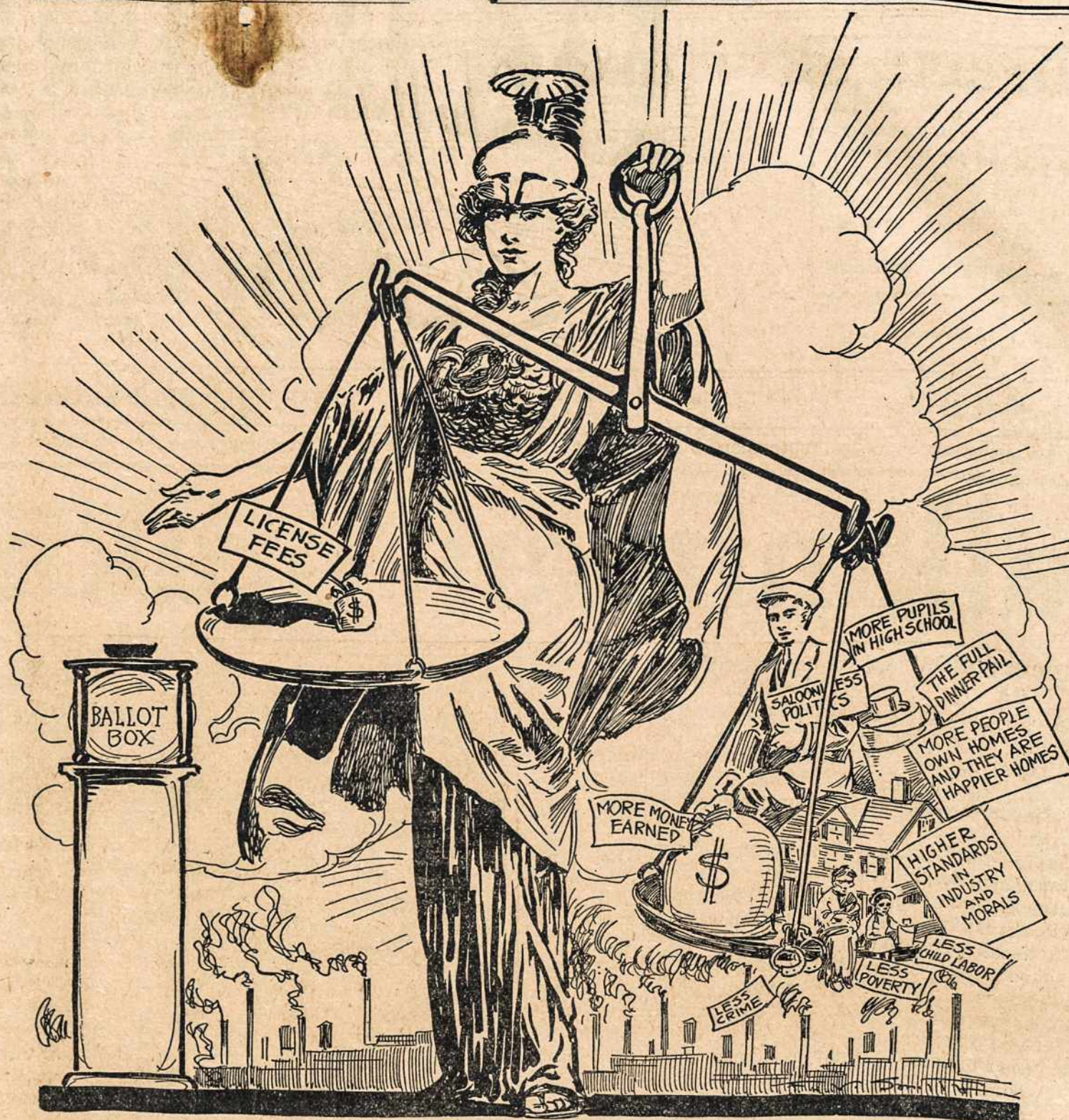
Būti laikraščio korespondentu šiandieną yra gana pavojingas daiktas. Netik nieks už tai ačių nepasakys, netik nieks laurų vainiko nenupins, bet pavaišins tokiais karciais "pipirais," kad tik čiaudyk. Turiu laimę ar nelaimę būti laikraščio korespondentu jau keliolika metų. Buvo laikas, kuomet tą pranešėjo darbą gana uoliai pildžiau. To kampo, kur gyvenau, mažiausius nuotikius žinojo laikraščiai. Šiandieną labai nenoriai ranka iria plunksną, kad nušvietus vietinis gyvenimas su visomis jo geromis ir blogomis pusėmis, kas reikia papieks, kas reikia pagyru, nes prityriau ant savo kailio daug visokių nemalonumų, įėjau daugiau priešių, negu draugų, vienu žodžiu gavau paragauti karčiųjų "pipirų".

Pusė bėdos būtų, kad tie "pipirai," tas "kailio pėrimas" apsirinktų spaudoje, tame pačiam laikraštyje, kuriame tilpo koki korespondencija. Mėgstu matyti replikas, atitaisymus laikraštyje. Tuo syk žinau žmogus, kad pabrėžtoji žinėlė buvo perskaityta, kas nors jai užsiintereso, ją atjautė. Žinoma tos replikos turėtų būti teisingos, mandagumo ribų neperžengiančios, be tulžies, be keršto, be jokių nužirėjimų ir prikašiojimų. Tankiai repliką rašas bando atspėti asmenį po kokia nors slapyvardde pasislėpusi ir ne tiek stengiasi atitaisyti klaidingai nušviestus dalykus, kiek nori įgelti tam asmeniui, įpindamas savo replikon visai pašalinis dalykus, nieko bendro neturinčius su korespondencija, bet turinčius šį-tą su tuo asmenimi, koki sau replikantas įsivaizdino. Aiškus dalykas, kad tokios replikos negali būti bešališkos, yra tik pykčio vaisius. Tečiau koki toji replika nebūtų ji yra pakencijama, jei tilpstą laikraštyje. Repliką gali sekti kita replika ir dalykai galų gale paaiškėja.

Bet yra replikantų, kurie savo replikas rašo ne plunksna, bet liežuviu, arba net kumštimi ir ne laikraštyje bet ant gatvės, stuboje, savitarpiniuose sėdintuose ir tt. Prieš tokias replikas griežtai protestuoju, kaip prieš didžiausio nekulturingumo ženklus. Tapo kas paleistas laikraštyje, kaip apsilaidėlis, nenaudėlis ir tt. na ir ima spėlioti, kas toks išdriso tą padaryti. Neva suradę kaltininką atveria savo plačiąją burną ir išpila ant jo galvos kelius kibirus biauiausių šmeižtų, parodo tiek pykčio ir keršto, kad bėdas korespondentams turi noroms nenoroms atsisakyti nuog savo amato, arba turi išsišiosę girti negirtinius apsirėikimus ir asmenis.

Pabriežiau sykį apie didžiulės kolonijos trukumus, paliečiau vieną-kitą asmenį, kaip to nedateklų kaltininkus, na ir tikėsite, gerbiamejį "Darbininko" skaitytoją, turėjau užsibarikaduoti savo stubelkos duris ir langus, kad išliktų gyvu ir sveiku. Kilo baisiausia audra, pasipylė šmeižtai ir grąsinimai advokatais, teisma's ir dievai žino kuom, laikai pilni denunciacijų ir tulžies tik skrido redakcijų link. Ir už ką? Gal manysite melagingas žinias rašinėjan laikraščiuosna, gal vadovavaus blogais norais sudrožti nepatinkamiems asmenims. Gal ne tiesa man rūpėjo, ne grynai faktai, bet asmeniškumai?

Nepriguliū prie tos rūšies korespondentų. Rašiau ir rašau visuomet tikrą teisybę, o teisybė, kai sakoma, akis bado. Laikraščiuose galima rasti daug korespondencijų, kurioms stiga gyvumo, vaizdingumo. Gal vien delto, kad korespondentai yra varžomi baime gauti "kailį" ir savo nuomones drovisi išreikšti. Jei norime, kad mūsų korespondencijose atsisidėtų visas mūsų išėjimų judėjimas su visomis savo ydomis ir nuopelnais nevaikime pranešėjų — korespondentų gatvinėmis replikomis. Reikėtų žiūrėti, kas parašyta, o ne kas parašė. Jei Drąsutis

WHICH?

OUR PLATFORM

The question at issue is just this, and nothing more: "Shall licenses be granted for the sale of intoxicating liquors in this town?"

Here is a question bigger than any candidate, and above all parties. No-License appeals to Republicans, because it is in accord with those ideas of liberty for which Republicanism stands; it appeals to Democrats, because it is in harmony with the principle which is expressed in the very word Democrat—the rule of the people; it appeals to the Prohibitionists, because it shuts the saloons and keeps them shut; it appeals to the Socialists, because it offers the best working solution of one of the most serious social problems; it appeals to Non-Partisans, because it is itself non-partisan. So, friends, we call upon you all—Republicans, Democrats, Prohibitionists, Socialists, Non-Partisans—all up for NO-LICENSE!

Vietose, kur nėra salūnų, mažiau yra piktadarybų, po daugiau žmonės uždirba, ir abel-nas žmonių gerbūvis augštesnis, negu "šlapiose" teritorijoje.e.

parašė laikraštyje ne tiesa, duoti jam pipirų be pasigailėjimo taip pat laikraštyje ir tik jam, o ne tam, kurs spėjama, po slapyvardžiu Dr. rašo. Iškilus melui į viršų Mr. Drąsutis, ar kitas toks monas, bus užtektinai nubaustas.

Drąsutis

SEKŲNAS PAVYZDIS.

Grudžio mėnesyje veik visos mūsų lietuviškos dr-jos kaip pašalpinės, taip ir visos kitos laiko savo savo metinius susirinkimus, kur'uose mūsų dr-jos taiso, tobulina savo įstatymus, daugiamai narių tam priitarian. Žinoma, ne visi lygiai. Vieni laipsniškai žengia pirmyn kiti-gi net atgalios žingtelėja. Bet ką padarysi!... Jeigu įsigyvenę amžiais papročiai, visokios rūšies "mados," nesiduoda lengvai pataisyti. Watterburiečiai savo dr-jas suskato taisyti, tobulinti, kaip tik išmānydami, galėdami. 5 gruodžio š. m. T. "Aidas" Dr-jas savo metiniame susirinkime svarstė savo įstatų trukumus. "Aidas" apbrėžia savą įstatuose narių priėmimą iki trisdešimties ypātų abiejų lyčių!... po ilgų ginčų padidinta iki keturesdešimties!... ką padarysi, kad Teatre "Aidas" Dr-jos nariai kitiems savo broliukams-sesutėms pavydi lavintis, ir nepaduoda rankos už save mažiaus susipratusiems... Vietoje keturesdešimties pas mus turėtų būti keturi šimtai! Nes jaunumėnės yra labai daug, ir kas kart platinės minios reikalauja ir pa-

sigenda gerų dr-jų. Mūsų-gi geriau susipratę rankos nepaduoda, nenurodo kelių ir į savo esančias dr-jas neįsileidžia netikusiais įstatais... Tulas gal pamanyti, kad "Aido" nariai nesupranta mūsų tautiškų dalykų ir jų jų neremia. Anaipatol! Visai priešingai. Štai kad ir šiame susirinkime nutarė pastoti nariais "L. K. Motinėlės dr-jos," šelpia augštus mokslus einančių jaunumėnė. Išdėninka įgaliojo pastūti metinės mokesties \$10.00. Ar nevertėtų pasekti visoms kitoms mūsų teatrališkos klp., įvairiems rateliams, chorams? Gana tuščiais žodžiais remti mūsų sumanymus, reikia darbų! Tai neyra sunku, tik reikia pasistengti. Apie naudą nereikia nei kalbėti. Jeigu "Motinėlė" turėtų nors koki porą šimtų narių rėmėjų, mokančių po \$10.00 kiek tai mes galėtume moksleivių sušelpiti ir susilaukti gerų tautos darbininkų!... Kas daugiau? Nepamiršta "Aidas" ir nukentėjusių nuo karės savo brolių-sesūčių Lietuvoje; kaip Kaledų dovaną pasakyti iš išdo \$5.00, padarėme kolektą ir štai pasekėme:

Ankojo po \$1.00 šie asmenys: J. Bandzevičia, St. Tiknius, J. Rakauskas, J. Janušaitis, M. Augustauskas, K. B. Razmontas, J. B. Šaliūnas ir A. Tiknius.

Po 50 centų: K. Čybirkas, I. Zukaitis, J. V. Kovas.

Po 25 centus O. Levanauskaitė, M. Sugždiniūtė, J. Namuras. Viso labo smulkių su-

rinkta 60 centų. \$15.85 pasiūsta per "Tautos Fondą".

Visos Dr-jos privalo duoti Kaledų dovaną, paaudodami per "Tautos Fondą" nukentėjusiems nuo karės lietuviams tėvynėje.

Sv. Jurgio Dr-ją taisyts savo konstitucija pakeldama nariams didesnes mokestis, atsisikirdama nuo S. L. R. K. A. 71-mos klp. Ką padarysi, kad mūsų žmoneliai nepermatu dalykų stovio. Daugelis rugojai, kitiems nepatinka, kad Su-mas įvedė pagerinimus, rūpinasi tobuliasniu padaryti savo veikimą, netik iš medgž agiškos pusės, bet ir apšvietos. Priežastis yra prie atšalimo link Su-mo tai priverstinis organo ėmimas, lėšų fondas, mokant 10 c. į mėnesį ir gaunant laikraštį uždyką. Niekados nesitikėjau, kad taip mūsų žmonės yra lengvatikiai, pasiduodanti kelmės demagogams ir jų įtekmei.

L. U. P. N. Klubas ir nutarė taisyti konstituciją ir indomu bus žinoti delko. Mūsų valdžioje Connecticut ikišiolei "Šventadienų smuklėn," (taip daugama vadina lietuviškus klubus) nereikėdavo "laisnių" pardavoti klubuose alų ir t.t. Šimet pasirodė visai priešingai. Kožnas klubas, norėdamas turėti alaus savo nariams įsigerti, privalo mokėti "laisnis" vieną šimtą dol. per metus. Mūsų-gi klubuose paprastai primami narių skaitlūn nepilnamečiai, tad tokiems klubams reikia

prašalinti iš savo tarpo nepilnamečius narius, iš konstitucijos-gi tą peregrafą, kuris leidžia prigulėti nepilnų metų... Už tad metiniame susirinkime nutarta konstituciją pataisyti, kad būtų delei valdžios reikalavimų, kad būtų galima gauti "laisnius..." Tai taip mūsų klubas ir jo nariai žengia pirmyn... Toje pačioje konstitucijoje yra net keli skirsniai nurodanti, kad nariai turi būti gražaus apšėjimo ir bus baudžiami už girtuokliavimą; gavus iš grtybės priežasties ligą bus sulaukoma pašelpa ligoje!...

Ar-gi ne konstitucija? daugiau negu keista. Vienais istatais stengiamasi pataisyti tas klūtis, kurios kenkia pardavoti svaiginančius gėrimus klubuose.—Pasigėrusj baudžia istatais už pasigėrimą ir t.t. Kada mes išblavinsime savo politiškąją padangę neparduosime savo balsų už svaigalus ir cigarus? Lietuviai! Ukėšai nežeminkime savo vardo! Išrinkta nauja Valdyba iš jaunėnųjų, bet ar toji ką pagelbės, tai pagyvinsime paregėsimė. Tai tokios žinėlės iš mūsų padangės. Kitą kartą daugiau.

Juozas B. Šaliūnas.

Forest City, Ark. — Anksti iš ryto gauja žmonių apipuolė kalėjimą, įsiveržė vidun ir pasiėmė Wm. Patrick pakorė. Patrick yra užmušęs J. Nichols.

Moterų skyrius.

Akelės.

Mačiau aniolėlių,
Skaistų balandėlių,
Baltąją leliją,
Laisvąją vergiją,
Laimės karalių,
Mieliausią, saldžiausią,
Dailiausią, gražiausią
Žemės sutvėrimą,
Sielos ištyrimą,
Tiesos patyrimą
Meilės lėpūnėlę —
Mačiau merguželę.

Augštas liemenėlis,
Lieknas stuomenėlis,
Patogi galvelė,
Geltona kaselė,
Noselė, lūpelės,
Danteliai, smakrelės,
Baltraudžiai vėdeliai...
Jūs užmiršt tegali
Vien tasai, kurs mato
Ir sau persistato
Daktą dar dailėsnį
Širdelėi meilėsnį.

Tas dailtas dailėsnis,
Širdelėi meilėsnis,
Už auksą brangesnis,
Už perlą skaistesnis,
Už žaibą karštesnis,
Už kardą aštresnis,
Už medų saldėsnis,
Už vėnių baisėsnis,
Už protą stipresnis,
Už liūtą smarkėsnis.
Šviesybės žvaigždėlės,
Mergelių akelės.

Tos mėlynos akys:
Nekaltybės žvakės,
Pragaro žarijos,
Sklaidėjos vergijos,
Laisvės, idealo —
Galingos begalės!
Visus užkariauna,
Kurios tik užgauna,
Vilyčiomis meilės,
Nei vieno negailės:
Stačiai širdin smėigiai...
Ramums pasibaigia.

Jungas saldus, kietas
Lemtas ir žadėtas,
Retežiai saldybės,
Akstinas dorybės,
Vainikas gražiausias
Doras, nekalčiausias
Dalia mūsų lieka
Neveizime nieko!...
O! tos akys, akys!...
Dangaus — peklos žvakės,
Akelės seselių
Lietuvių mergelių.

F. V.

BLOGI ŽAISLAI.

Mūsų kolonijoje, spėju ir kitose įsivyravo nekurie blogi svetimaudžių papročiai mūsų jaunimo tarpe.

Vienas iš tų blogų papročių yra tai amerikoniški ir nepadorūs žaidimai, kuriuos man teko kelis kartus matyti jaunimo abiejų lyčių susirinkimuose.

Vienas iš aršiausių tų žaidimų yra taip vadinami "bučiamosios žaislai". Tie žaislai ne vien tik nepadorūs, bet silpnusius tvirkina. Tokių "žaislų" tarpe dorų amerikonių nematysi. Tai-gi ir mūsų jaunimui reikėtų tuos nepadorius žaislus prašalinti, tai gatvini žaislai.

Dabar žiemos laike ypač yra daug jaunuomenės susirinkimų ir kuodagiauusiai tie blogi papročiai platinasi. "Bet, ką mes darysime," paklausė viena mano draugė, "juk mes negalime be žaislų praleisti laiko. Juk mes rankas sudėję nesėdėsime."

Suvisai ne Vieton tų nešvarių žaislų tegul jaunuomenė pamėgina žaisti, nors kelis iš mūsų lietuviškų žaislų. Neilgai trukus jie pamatys, kad lietuviški žaislai daug gražesni. O jų yra daug ir visokių. Tik reikia pratinėti prie jų gimusių jaunimą, nes ypač čia gimęs jaunimas pripranta prie visokių gatvinių "kissing games."

Mes seselės, mergelės, ir moterėlės privalome griežtai ir greitai pasistatyti prieš tuos blogus žaislus.

Kazimė.

MOTINA — TIKROJI DAVĖJA.

(Iš angliško laikraščio).

Henry Ford, automobilų išdirbėjas, sako, kad jis atiduotų visą savo turtą, jeigu žinotų, kad tuom sustabdytų karę Europoje. Gali būt kad jis tą padarytų. Visi pritaria ir giria tą jo sumanymą. ir ne be reikalo.

Jeigu p. Ford ir atiduotų visą savo turtą, jeigu tas davimas sustabdytų karę — vieton būt tik lašų kibire — koks pagyrimas piltūsi ant p. Fordo galvos! Jo turtas išneša mažiausiai 100 milijonų dolerių. Jeigu jis tą turtą atiduotų ir sustabdytų karę, tai jis be abejonės gautų 3 ar 4 šimtus milijonų įvairausių pagyrimų, pagerbimų, turėtų malonų laiką — paskui ir vėl prisigyventų.

Palyginkime Fordą, jo didelę geraširdystę, su "jeigu" su paprasta motina Europoje.

Ji duoda savo sūnų su minkute viltim, kad gal tas pagelbės išgauti didesnę laisvę, tiesą jos kraštui. Ji neturi nei minties, kad tas davimas, aukavimas savo sūnelio, užbaigs karę. Ji žino, kad jos sūnus greičiau taps užmuštas ir palaidotas, nežinomas ir kad jos nei nieks ieškos, nei jai dėkavos. Mes patartumėm p. Fordui, kad kaip jo išsikarščiavimas apie karę atvės, palikdamas jo turtą čia lybėje ir padidėjusį, kad jis praleistų bent dalį jo ant didelės kovos dėl išgavimo lygių teisių moterims, visose valstijose.

Duokite motinoms, kurios gimdo ir auklėja sūnus, progą bent atsiliepti, ko jos nori ir ko reikalauja dėl savo sūnų — o tuomet karė pasiliks toli, toli.

BRIGHTON, MASS.

Merginoms gerai.

Mes brightonietės turime gerus darbus ir pusėtinai uždirbame. Palyginant į kitų miestų merginų uždarbius, tai pamatome, kad mes uždirbam geriau, negu kitur. Kai kurios iš mūsų už vyrus geriau uždirba. O kai žmogus gerai uždirbi, susitaupti, jautiesi užtikrintu, tai ir gyvenimas yra linksmesnis ir laimingesnis.

Todėl mes seselės brightonietės, gerai uždirbdamos atsiminkime apie mūsų brolius tėvėlius, sesėles užjūryje.

Toliau mes turime apsižiūrėti, kad nepapuluos į kilpas pikto. Privalome saugotis tų, kurie tyčiodami iš tikėjimo, iš tikinčiųjų. Saugokimės tų, kurie pakarcėmiais traukia, čingama mauvoja ir raitosi apie mus, norėdami prisigerinti, prisitaikinti, o paskui ant blogo nuvesti ir prasšalinti, arba laukti kol suareštyst. O jei kuri ir suareštydina, tai kas išto. Per panevalią suporuoti, kaip jie gali užgyventi. Sakoma: "per gvožtą bučiuojant dvasia dvokia."

Dabar mielos seselės, kas mums padės saugotis nuo tokių nelaimių, kas gali būti mums budriu perspėtoju. Man rodos visų geriausias mūsų padėjėjas bus tai "Darbininkas". Jame mes randame sau gražiausių pamokinių, naudingų nurodymų, tinkamų moterims ir merginoms. Todėl griežkimės už to laikraščio.

Brightonietė.

MONTELLO, MASS.

Šauni moterų pramoga.

"Moters vieta namuose," sako vyrai. Ir išties moteris nieko taip nemylti, kaip savo namus. Bet kadangi yra laikas, moterys gali atsizymėti ir kitais savo darbais.

Jau keli metai, kaip čia gyvuoja Nuolatinės Pagelbos Panelės Švenčiausios Moterų draugija. Dabar turi suvirš 300 narių. Ši draugija yra atsizymėjusi savo viešais darbais. Ji surengia geriausius balius ir kitokius pasilinksminimus ir karščiausiai paremia pinigais ir darbais visus tau-

tiškus ir visuomeniškus darbus.

Šioje draugijoje jau keli metai, kaip pirminkauja p-nia Marijona Juškieinė dabartinę Moterų Sąjungos Centro pirminkė. Per jos darbštumą ir pasišventimą draugija gali pasigirti, kad ji šiandien turi tiek daug narių ir yra tiek daug nuveikusi dėl tautos ir visuomenės labo.

Lapkričio, 27 d. ši draugija surengė savo metinį balį. Balius atsbuvo Tautiškaime name, žmonių atsilankė skaitlingai, nes visi žinojo, kad moterų surengtas balius bus linksmiausias. Jie nebuvo apgauti.

7:30 val. vakare pradėjo griežti visokius maršus orkestra po vadovystę J. Antanavičiaus. Žmonėms muzika patiko, bet nekantriai laukė programos.

Pasveikinimas publikos.

8 val. muzika nustojo ir pasirodė ant estrados vakaro vedėja p-nia Vismontienė, kuri trumpoje prakalboje pasveikino ir padėkovojo publikai už atsilankymą ir paaiškino apie vakaro tvarką.

Tada bažnytinis choras, vadovaujant p. V. Juškai įsainėmingai sudainavo "Lietuva Tėvyne Mūsų." Pradedant himnų visa publika sustojo ir stovėjo kol paskutinis aidas Tautos himno nuskambėjo. Deklamavo Gurglūtės eiles.

P-lės Vismontienė padeklamavo p-lės Gurglūtės eiles "Kelkime Tautą." Nusisėkė gerai, bet būtų geriau buvę jeigu balsian būtų ištarusi žodžius.

Po to pasirodė ant estrados dvylika mergaičių, kurios puikiai sudainavo "Jūsų Kumeilaitė." Garsus delyn plojimas išaukė jaunus artistas atkartoti savo dainelę.

Kalba.

Tada sekė kalba p. Antano Kneizio "Darbininko" administracijos nario ir žymaus veikėjo. Kalbėjo karštais žodžiais pasmerkė girtuoklystę o ypač tarpe moterų. Ragino moteris užsilaikyti blaiviai. Pavyzdžiais prirodinėjo girtuoklystės blėdingas pasekmes. Toliau kalbėdamas apie apšvietą prirodinėjo kiek prisidėjo laikraštis prie apšvietimo darbo. Ragino moteris skaityti gerus laikraščius. Patarė draugijai paimti kokį nors gerą laikraštį už organą. Kalbėtoji reikėjo sutrumpinti savo kalbą delto, kad programos buvo labai ilgas, p. Kneizio trumpa parkalba publikai patiko. Tikinčės netolimoje ateityje vėl girdėti Montelloje.

Bažnytinis choras sudainavo "Lietuviai mes esam gimė." Gerai sudainuota.

Fancy Steps.

Po šokių fancy steps. Tą dalį, programą išpildė Vismontienės ir Akstinutės. Mergaitės atliko savo užduotį tikrai kaip artistės. Daug visokių teatrų ir šokių esu mačius angliškų ir lietuviškų, bet nebuvau dar mačius net profesionalų taip puikiai šokant. Publika sėdėjo, kaip užžavėta. Tiksliai pabudo, kada mergaitės pabaigė. Publikai taip patiko, kad mergaitės gavo net kelis sykius atkartoti.

Dainavo garsi dainininkė.

P-lė Magdalena Raipaitė iš Montello, Mass. Žymiausia Naujosios Anglijos dainininkė, vyte ir uoli veikėja tarp moterų ir vyčių.

P-lė Magdalena Raipaitė sudainavo "Bernužėli, jei tu nori." Ant piano akompaniavo p. V. Juška. Daina geriausiai nusisėkė ir publikai pati-

ko. P-lė Raipaitė jau nepirmą kartą yra atsizymėjusi savo dainomis. Jau ji yra pagarsėjusi ir po kitus miestus, ypač Bostone, kur ji dažnai dalyvauja "Gabijos" lošimuose užimdama svarbiausias roles. P-lė Raipaitė nevien tiksliai yra atsizymėjusi savo balsu, bet ji yra viena iš veikliausių narių N. P. P. S. Moterų draugijos ir Vyčių I kuopos. Pereitus metus ji mokino mergaites Vyčių mokykloje siūti.

Panytė Ona Kašėtaitė iš Montello, Mass., vyte, gabi lošėja, uoli veikėja vyčių ir moterų tarpe.

Kareivis su andaroku.

P-lės B. Janusevičiūtė ir O. Kašėtaitė gerai atliko dramatišką dialogą "Kareivis." P-lė Janusevičiūtė, norėdama perstatyti kareivį, apsiliko vyrišką švarką, bet turbūt pamiršo, kad kareiviai nešioja kelines. Ji kelines pašalino iš savo kostiumo ir perstatė kareivį su "drese." Turbūt norėjo perstatyti kareivį "sufragiečių" laikų.

Vyčių himnas sujūdino visus.

Sv. Roko bažnytinis choras vedamas garsaus dainininko p. V. Juškos yra susidėjęs iš gerai išlavintų artistų. Tą liudija be jokių kitų prirodinėjimų jų sudainuotos dainos. Kada išgirdau juos smarkiai dainuojant Vyčių himną tai šurpuliai pradėjo eiti ir dvasia tik kilo, kilo. Niekur neesų girdėjęs taip puikiai Vyčių himną sudainuojant ir niekada netikėčiau, kad tas himnas yra toks gražus. P. Juška ir choras verti didžiausio pagyrimo.

"Meilė" dialogą atliko p-lės O. Samsonaitė ir O. Kašėtaitė. Žinoma, kada merginoms pradeda meilė lošti, tai vyrai tylėkit ir ausis ištempę klausykites. Ir taip ištikrųjų susirinkusieji ant vakaro ir darė.

Vėl Fancy steps.

P-lės Armolavičiūtės užžavėjo publiką savo šokimu fancy steps. Tos dvi mergaitės, kad dar ir jaunos, bet jau yra atsizymėjusios nevien tik tarpe lietuvių, bet ir tarpe svetimaudžių. Pereitais metais šios dvi mergaitės apturėjo pirmą dovaną ant "Brockton Fair", kuris atsibūna Brocktone kas metai ir į kurį sueina šimtai tūkstančių žmonių. Išė šokiai buvo perstatyti tautiškos rūbais. Labai puikiai nusisėkė. Mergaitės gavo po kelis kartus iššauktos atkartoti.

P-lė Ona Samsonaitė, uoli darbininkė moterų draugijoje ir Vyčių narė, gražiai sudainavo "Jurgi, Jurgi, imk mane" "Too bad" mano vardas ne Jurgis.

Paskutinis ant programos buvo daina su artistais "Ap-gavimas senmergės." Čia vėl atsizymėjo savo lošimu senmergės p-lės O. Samsoniūtė ir vaikinio rolėje Ona Kašėtaitė. Po programos buvo linksmi šokiai, kurie traukėsi iki vidurnakčio.

Kas pasidarbavo.

Čia turiu pažymėti, kad prie vakaro, o ypač programos surengimo daug pasidarbavo gerai žinoma veikėja Ona Kašėtaitė. Plė Kašėtaitė jau per kelis metus yra N. P. P. S. Moterų Draugijos raštininkė ir nemažai yra prisidėjusi prie šios draugijos palaikymo. Ji dėl šio vakaro išmokino ir suorganizavo mergaites ir dar patirtijose rolėse dalyvavo. Bet

tas nėra stebėtina, p-lė Kašėtaitė jau senai yra atsizymėjusi savo milžinišku darbštumu. Vyčių ir Moterų dr-jos tarpe.

Vakaro vedėja buvo p-nia Vismontienė ir tarpe jos pagalbininkų buvo p-nia Abračiškieinė, Vermauskieinė, Valavičiūtė ir kitos, kurių vardų nesužinojau.

Publikos buvo daug ir visi ramiai užsilaiškė. Pelną atliks nemažai.

Milda.

SO. BOSTONO MOTERIMS MOKYKLA.

Women's Municipal League — Bostono moterų draugija, matydama daug lietuvių moterų, atvažiavusių iš Lietuvos, nemokančių šios šalies kalbos atidarė mokyklą po num. 375 Fourth St., So. Boston.

Toje mokykloje moterys bus mokinosios ir kaip valgius gerai pagaminti ir namus švariai užlaikyti. Kad tą geriaus bū-

tų galima išrodinėti, viršminė draugija yra priėmusi tris kambarius del laikymo klesų. Vienas kambarys yra virtuvė, kitas miegamasis ir trečias gyvenimo kambaris.

Mokykla bus lietuviškas kiekvieną pėtnyčios vakarą. Prasi-dės 7:30 val. vak. Pėtnyčios vakaras yra išrinktas, kad neatitraukti moteris nuo lankymo viešųjų mokyklų kitais vakarais.

So. Bostono moterys turėtų naudoties iš šios puikios progos save pralavinti. Suaugusios moterys nelabai nori lankyties į viešas mokyklas sakydamos, kad jau per senos mokinties. Bet štai yra mokykla, kur galima išmokyti tokių dalykų, kurie yra naudingi lygiai senoms ir jaunesioms moterims. Tai-gi visos bobutės, kūmutės ir kaimynėlės mokinkimės del savo ir savo šeimynų naudos.

Kūmutė.

Karė ir Moterys.

EUROPOS KARĖ IR MOTERYS.

Dabartinis amžius, tai laikas perversmės ir keitimos įvairiose srityse. Ypač užkilo Europos karė daug dalykų tapo išjudinta iš savo senųjų vėžių, į kurias vargiai kada begrįš.

Tarp kitų pajudintų dalykų, gan svarbią vietą užima moterys ir jų drauginės bei politiškas padėjimas. Kiekviena didelė karė palieka savo žymę, kaip drauginėse ir politiškos, taip ir pramonijos srityse. Taip Francijos revoliucija ir Napoleono karės, kurios geriausiai gali prilygti prie dabartinių milžiniškų susirėmimų, nevien privertė prie žlugimo monarkijos Francijoje, bet buvo įrankiu keitimosi nemaža dalykų. Seni papročiai iš šaknų likosi išrauti, tiesos, pinigai, drabužiosės taip pat ir pramonijoje įvyko didžiausios permainos.

Ši karė taip pragaistinga Europos gyventojams, užmez-dama tiek netikėtų prieder-mių ant savo moterų pečių, įveda į darbo srytį naują jėgą moterį.

Išėjus vyrams karėn moterys liko paliktos savo incijatyvai: kaip čia pradėjus gyven-ti, kaip ingijus duonos kėsnį? Taip-pat d'edeliu smu-giu ir pramonijai buvo neda-teklus vyrų, kilo klausimas, kas užims jų vietas?

Čia tai moterys ir užstojo spragą, įžengdamos pramonijos sritin ir užimdamos vyrų vietas.

Karė pasibaigus didžiūn-moterys pasiliks savo užim-tose vietose, bet gal jų skai-čius ir neperviršys vyrų pra-monijos d'rvoje, tačiau pri-tyrimas, kurį dabar ingija, liks kaip pamoka ant visados.

Kodel, gal nevienas pak-laus, buvusios karės neįvedė moteris į pramoniją? Atsa-kymą nesunku surasti; da-bar amžius mašinerijos.

Praeityje vyras atliko dar-bą, kuris buvo persunkus mo-teriai, ir taip darbas reika-laudamas didesnę fiziškos spėkos turėjo laukti kolei vy-ras sugrįš iš karės, nes tada dar nebuvo mašinų, kurios daug geriau ir greičiau atlik-tų tą darbą.

Išradus būdą sunaudoti ga-rą ir elektrą su jų pagalba vyrai atlikinėjo netik sunkiuo-sus darbus, bet taip pat pa-mėm monopolijų ir lengves-nių darbų, kurie iki šiol'ai buvo atliekami moterų ranko-mis.

Taip pasielgdami vyrai atė-mė iš moterų savistovio pra-gyvenimo ingijimo įrankius.

Pirm garo ir elektrikos pa-sirodymo kaip spėka darbo srityje moteris nuo seno su-kelė įvairias papročiausias, kurie nedaleido jai pasirodyti, ir užimti vietą pramonijoje, negalėjo vartyti konkurencijos su vyrais, tad vienatinis bū-das pragyvenimo liko tik už-siimti vienodu ir kartais gan

nuobodžiu namų darbu.

Vos šimtmetis prabėgo nuo pajungimo garo, kaip pramonijos įrankių, nuo elektrikos tik keli metai, bet tų spėkų pasirodymas prašalino reikalą fiziškos jėgos pramonijoje ir kartu atidarė duris moterims į platesnes darbo dirvas.

Nors, laikui bėgant vis daugiau moterų atsirado įvairiose darbo šakose, tačiau karės pradžioje tik sekantis nuostimis jų tebuvo darbininkų eilėse: Suvenityose Valstijose ant šimto vyrų tebuvo 22 moterų darbininkių. Didžioje Britanijoje 41, Vokietijoje 45, Francuzijoje 53, Austrijoje 75.

Kad ir mažas nuostimis Suvenitytų Valstijų moterų te-užima vietas dirbtuvėse ir kitur, tačiau jau nemažas jų skaičius paveržė dirvas rodos, tik vyrams priklausančias.

Taip paskutinis cenzas praneša, kad moterų, dirbančių net mainose ir akmenų skal-dyklose yra 631-na.

Toliau randame, kad mo-terijų žemdirbių (čia nėra pri-skaitytos ūkininkų moterys, tik tos dirbančios del užmo-kesnio) yra 1,522,133; moterų ūkininkų ir ūkių prižiūrėtojų yra 271,116; plytų dirbėjų 1-324; piuklių d'rbtuvėse 1,940 spaustuvėse dirbančių 27,845.

Tarp labiau savistovių tu-rime 19,102 bankininkių ir 61,746 verčianties pirklyba. Nuo 1900 m. iki 1915 m. skaičius užimančių viršminėtas dvi ša-kas dvigubai pasidagino.

Dabartinių laikų darbas ir mašinos nereikalauja didelės spėkos jų dažiūrėjimui, už-tenka lengvesnių muskulių, bet reikalauja greitesnio proto ir geresnės akies.

Tas reikalaujama netik dirbtuvėse prie mašinų, bet ir kitose darbo šakose. O kad tam darbui moterys geriau tinka, negu vyrai jau yra pri-pažinta ir aiškiai pabrėšta moksline, jog tame atveju je moterys keliais nuostimčiais viršija vyrus.

Gan dažnas vyrų užmetimas yra, kad moteris neturinti išradėjos gabumų ir negalinti sudaryti mašinų, todėl nega-linti nei vietos užimti pramo-nijoje.

Tečiau faktas yra, kad mo-teris jau buvo išradėja, kuomet vyras neturėjo jokio užsi-ėmimo, išskiriant medžiokle į karę. Imkime kad ir sekan-čius dalykus: moteris padėjo pamatą žemdirbystei, puodų dirbime taip-pat ir drabužių, prijaunkino gyvulius, statė na-mus, kasė šulinius, sodino daržus ir t.t. Abelnai imant visos dabartinės pramonijos šakos rado savo pradžią mo-terų rankose, ir jai už tat prigu-li garbė, kaip p'rmtakinei, praskynusiai kelius šios die-nos civilizacijos.

Atsižvelgiant į mažą rolę, kurią iki šiolėi moterys atliko pramonijoje, negalima tečiau jai primesti stoką išradėjos gabumų, kadangi per pastarus

dvidešimtį metų moterys išė-mė suvirš 5,000 patentų arba 50-tą nuostimtį daugiau negu per praėjusį šimtmetį. Šiais laikais moterys kas met už-patentuoja 200-300 išradimų.

Kada kilo Europos karė tuo pačiu laiku moterų tarpe pla-tinas didis sujudimas. Ins-tiktyviškas noras savistovu-mo, noras išreikšti savo gabu-mus, būdą, ypatybes, apė-mė jas, bet kol kas truko drą-sos tai įvykinti.

Kilus karėi, milijonai mo-terų buvo priverstos stoti į kovą už būvį ir kėsnį duonos.

Ta lekcija ir prityrimas ku-rį jos dabar ingija nors ir la-bai skaudus, bet kartu ir nau-dingas, sustiprins moterų dvasi-ą ir būdą, iškėpys jose di-desnį pasitikėjimą savimi.

Kovoje del sulyginimo mo-terų teisių su vyrų, visur buvo pripažinta, kad ankščiau ar vėliau moterys laimės, bet dabartinė karė paskubino tą laiką pirma, kad karėi pasi-baigus moterų skaičius viršys vyrų, antra, kad nemažai mo-terų užims įvairias pramon-i-jos šakas.

Sulyginimas moterų teisių su vyrų social'skame ir poli-ti'skame gyvenime išeis ant gero abiem pusėm, delto kad moterų intėkmė daug pris-dės panaikinimui netik taip pragaistingų karių, bet taip pat prie paliausavimo žmoni-jos nuo dvasiško ir materialio skurdo, kurio iki šiolei buvo apskunkinta.

Girios Duktė.

12-5-15. Worcester Mass.

BALIUJE.

Mano mintis skrieja, laksto Erdvėse padangiu. Kiauru maišu vėjus gaudo... Vietoj minčių brangių...

Mato vargelius varguolių, Mūs brolių lietuvių, Ką nuo skurdo, vargo bado N'averėja liežuvio.

Nuo šalčio, alkio, sustyrė, Priešų nukamuoti, Sopuliuose mirties tšasos, Neb'gal nei vatoti...

Jau miršta. Širdis perstoja Plakusi, tūksėjus. Kaip balandis, dvasia lekia Per erdves, per vėjus

Į laimingą, šviesią šalį Palaimos ramybės Sutvertą žmonijos labui, Į šalį ramybės.

Tfu! nuspioviau. Kuris biesas Čia prisikabino... Ana jaunolis leliją Bučiuodams vedina...

Muzikė šokius tik režia Ir susikabinę Lietuviai po salę švilpia... Jų karšta krutinė,

Jų širdis, meilė, jų jausmai Karščiuoja, liepsnuoja Paiksta šelsta lygiai andra Šokis juos nešioja.

Lietuvoj ašaros, vargas Karo baisenybė Platina ligų daugybę — Giltinės galybė.

Kad jūsių tėvelis, močia Brolis ar seselė Nuo nuovargio dabar miršta. Kaimynai ant kelių

Aplinkui suklaupe meldžias, Dūsdami graudžiai. Bažnytelėj balsas varpo Liūdnai graudžiai gaudžia

"Amžinatilsj" gal kalba Jūsų artimiausiam. O jūs siaučiat, kaip pašėlę Su savo mielaisiomis.

Kur jums jausmai prakil-niausi? Kur tėvynės meilė? Ar vaikų širdis atšalo, Mamos nebegaila?

Mirk matušė, mirk mieliausia, Užmiršk vaikus savo. Mes dainuos' me, šoksme užme Šermenyse tavo.

Tai gerieji vaikai tavo Tavo užaugyti, Jei ant tavo kapo šokam Ką gali sakyti?

— "Susipraste, vaikeliai, Vėlai susipraste. Kaip protelio kiek įgyste... Motulės neraste!..."

F. V.

DARBININKAS

Veina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

PRENUMERATA:

Metams \$3.00
Pusmečiui \$1.50
Trims mėnesiams .75c

Atskiras numeris 3 c.
Laiškus ir pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKAS,"

(The Worker)
The most popular Lithuanian Newspaper

published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the

St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.00

6 months \$1.50

Advertising rates on application

Address all communications to

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

KAIP ISTIKRŲJŲ DEDASI.

Pereituose keliuose "Darbininko" numeruose nurodinėjome delko Dr. Šliupas, kursor dabar važinėja po rytines valstijas, kviesdamas lietuvių vienybės, visai netinka savo misijai. Buvo taip-gi minėta apie jo naują prasmą prieš krikščionybę. Būtent jo užrašymas, kad viena šios didžiausios karės pasekmė busianti tai krikščionybės nuopuolimas.

Kiekvienam, kursor šiek tiek seką žmonių ūpą didelėse nepalaimos ir kurs turi šokią tokią nuovoką apie žmogaus psichologiją, toks daktaro tvirtinimas pasirodo navatnu ir juokingu. Taip tvirtinti yra lygu išvirkščią pusę pavadinti gerąja.

Zvilgtėrėkime trumpai, kaip ištikrųjų Europoje dedasi tikybos reikaluose.

Prieš karę šalis, kur labiausia tikyba buvo paminta, buvo tai Francija. Francija melaukė, nesitikėjo karės. Karė jai buvo andra kilus giedroja. Ir ką-gi? Francijoj, mato-mė didį tikybinį atbudimą, valdžia liepė persekioti dvasišką. Šimtai visokio zokono vienuoliai, išvyti valdžios iš tėvynės, emė grįžti atgal ir stoti Francijos apgynimui. Sugrįžo šimtai jezuitų, dominikonų, pranciškonų, benediktinų, kapucinų ir stoji armijon. Su ištiestomis rankomis buvo pasitiki karės lauke. Kanauninkas Canabel rašo, jog kaip jis pribuvo pirmon linijon, tai kareiviai džiaugsmingai sušuko: "O, kunigas, kaip gerai, kad sveikas čia atvykai." Kunigas tarė: "Vive Dieu et vive la France!" (Te-gyvuoją Dievas ir Francija). Šimtai kareivių atkartojė kunigo pasveikinimą.

Vienas kareivis rašo: "Prieš didžiąją karę dangelis iš mūsų sarmatydavosi atsiklaupiti ir persižengti. Dabar tokių nerasi. Nedėlionis yra esame vietoj, kur galime išsiklausyti mišiu, tai niekuomet neužtenka visiems vietos. Po pamaldų kiekvienam lengviau ant širdies, tas priduoja mums drąsos ir jaučiamės labai susitvirtintais."

Panašius pavyzdžių gali rasti kiek tik nori. Šiais laikais Francijoj jaučiamas milžiniškas tikybinis atsivertimas, didis grįžimas prie katalikybės. Angliai, kariaujanti šale francūzų, Francijoj, lanko kareiviams laikomas mišias ir daugelis anglų priima katalikų tikėjimą.

Katalikybės ir abelnai tikybinį atbudimą Francijoj pripažįsta ir patys socialistai. Francijos socialistų laikraštis "L'Humanité" indėjo laišką vieno socialisto iš karės lauko. Tarp ko kito jisai ra-

šo:

"Vyrai be idealų, kurie yra pametę visokias krikščioniškas praktikas, atsiradę šioje nesvietiškoje katastrofoje, jaučia savo bėgumą. Litosi nevaržomi jokiomis ekonominėmis sąlygomis, trokšdami kokio nors idealo, kurs juos stiprintų šiais baisiais ištirtymo laikais, jie grįžta prie tikybos. Šis neb-tikybinis judėjimas iš pradžios išrodė man svarbiu apsiereikimu. Tą judėjimą išnaudojo, globojo ir didino kunigai ir kareivie oficeriai ir aš atvirai pripažįstu, kad po karės tas užsiliks žmonėse."

Išrodymų, liūdijančių didį atsivertimą tikybos visoje Europoje galime rasti, kiek tik norime. Faktų-gi patvirtinimui tikybos puolimo nėra. Jų randasi nebet tokiuose užkėrtuose laisvamaniuose, kaip Dr. Šliupas.

Tie keli viršuje paduoti faktai taip-gi mums paliudija, kaip klaidingi, paiki yra laisvamanių tvirtinimai, kad tikyba mulkinanti, temdinanti žmogaus protą, atimanti veikimo jėgas, trukdanti pažangą. Ištikrųjų-gi matome, jog tautos didžiausiose nelaimėse ieško ir randa padrąsinimo, stiprinimo, suraminimo, jėgų tikyboje. Pasauliui virstant augštin kojomis, žmonės griebiasi už tikybos, kaip jo dvasios gaivintojo ir stiprintoj. Taip, ir žemiškame tautų gyvenime tikyba yra joms išgelbėjimo lenta nuo paskandos.

Tai-gi galų gale matome kokiu galybės ir stiprybės šaltiniu yra mums šventas tikėjimas ir kaip be pamato, prieštaraujanti faktams, protui, jausmams ir patyrimui visi tie laisvamanių užpudinėjimai ant tikybos.

STOKA LOGIKOS AR IR DAR KAS KITA?

Neseniai, bevartydamas "Keleivį," užėjau tokį juoką. Maikis, bekalbėdamas su tėvu, rimčiausiai šneka apie tai, kad lietuviškieji socialistišką laikraščiai visai nekovoja prieš tikėjimą, kad jiems tai visai nei nerūpi, kad tik kunigai tai piktai prasima, kad galėtų tuo socialistus engti. Ir kaip ant patyčių ant to paties puslapio skaitome vieno socialisto rašinėlį (pasrašęs ir savo pavarde), kuriame jisai apastalauja bedievybę: pasakytą, kaip jis buvęs tamais, nedoras ir nelaimingas, kol turėjęs tikėjimą ir kaip paskui, kada jisai praregėjęs ir pasiliosavęs nuo "prietaisų," kaip patapęs šviesus, doras ir laimingas. Jisai linkio tu nuoširdžiai ir kiekvienam.

Tat pats Maikis dar neseniai savo tėvui išvedžiojo, kad materija esanti amžina, kad gyvybė ant žemės iš kaž kur nukritusi, kad, žodžiu sakant, šventraščio padavimai apie pasaulio sutvėrimą esą prasimanymai ir pasakos.

Mes esame beveik tikri, kad "Keleivio" redaktorius, kada visa tai rašė ir dėjo savo laikraštį — nematė čia jokio nenuseklumo ir neraudono.

Gal sakysite, kad čia tik stoka logikos, paprastas užsimiršimas, klaida? Bet tokių keistumų pilnas laikraštis.

Mums rodo, kad čia yra dar ir kas kita.

Ne vien "Keleivis" rodo panašų keistumą. Atsimenu, pernai, kada atvažiavo kun. Gustaitis į Ameriką vykinti Kairiųjų sumanymų — "Lietuvos" redakcija tuomet praverkė ant tamos, kad Tėvynė Lietuva skriaudžia ir išnaudoja amerikiečius, nuolat beprašydama aukų. Vienkart tame pačiame rašinyje, atsimenu "Lietuvos" redakcija knoiškilmingiausiai ir su nekaltaiusia mina užtikrino, kad ji visuomet ragino ir ragins amerikiečius prie duosumo tėvynės reikalams. Gal ir čia sakysite, tik stoka logikos? Antai V. K. Račkanskas visuomet dedasi čempionu apgynime žmoniškumo, žmogaus teisių, gero vardo ir tt. ir tt. Bet visai tai jam nei kiek neleidžia prasimanyti ir biauriai apšmeižti sau nepatinkamą žmogų (k. a. J. Gabri), arba

indėti į "Tėvynę" tokią kipišką pastabą, kurią pasidrovėtu gal indėti ir pati "Šakė."

Dr. Šliupas šaukia į vienybę visus lietuvius ir vienkartinioje ant krikščionystės ir šaukia pražūti visiems kunigams. Visi "tautininkai" sirenos balsu gieda vienybės gimną, bet ligšiol anei krusteli, iš vietos nei vieno žingsnelio nepadaro, kad užėjus ant vienatiniai tikro kelio, vedančio į tą pagedaujamą vienybę.

Ir tokių pavyzdžių — begalo, be krašto.

Nenuoseklumas, tai nenuoseklumas, bet čia dar ir daugiau kas nors. Mums rodo, kad čia apsiereikia ir sąžinės škrypimas, nebetekimas padurumo. elementario tiesotumo.

Kada jisai pirmą, ar gal dar ir antrą sykį savo laikraštį, arba nuo estrados melavo, tai jam gal buvo nesmagu, ir bent viršūnės ausų raudonavo. Bet paskui ir pagelba kokių nors fiziškų, ar doriškųjų narkozų jisai užslopino savyje tą padurumo ir tiesotumo jausmą ir jau paskui galėjo meluoti neberauduodamas.

Atsimenu Bietuvos endekus ir kai lyginu juos su mūsų laisvamanių, randu labai daug panašumo. Endekai saldžiai šneka apie brolybę su lietuviiais, tikrina kad jie nuoširdžiau užjaučia lietuvių tautos kilimui ir vienkartinę kiekvieną lietuvių veikėją, kad jmanytų, vandens šaukšte paskandintų; nuduoda gerus katalikus, o tuo tarpu elgiasi su ta katalikyste pikčiau kaip pagony, anų laikų krikščionių persekiotojai. Lietuvos pabėgėlių Vilniuje neisileidžia ir savo namus, neduoda jokios pašalpos, renka pinigus Varšavai ir vienkartin neraudonodami tvirtina ("Gazeta Codzienia") kad jie Vilniuje nepasakamai didelį svetingumą parodė lietuviams pabėgėliams.

Ar-gi jie nepanašūs į mūsų laisvamanius?

Kaip išsidirba panašūs ty-pai?

Žmogui tik išpradžių sunku padaryti kompromisą su sąžine. Bet sykį ir kitą ją nuglostę, nuraminę, paskui jau lengvai ją ir gulti nuvarysi ir jau tada meluok drąsiai, o neparaudonuosi. Pavojingiausias yra pirmas pamelavimas ir ypač paskui, pamelavus, neprispaziinimas, stoka noro atitaisyti melagystę ir daugiau nebemeluoti. Sykį ir kitą savo sąžinę perlaužę, žiūrėk jau ir esi iškrypėlis a Lietuvos endekas, arba mūsų laisvamanius.

Juo blogiau esti, kada panašius iškrypėlius, dvilypės etikos nešėjai — imasi vadovauti minios, nes tada jie ta savo dvilypę etiką užkrečia ir minias. Išžiūrėkime į tipus pabėgėlių ir laisvamanių. Mūsų cicilikėlių ir laisvamanių — ten, apačiose. Pastebėsime tą patį nustojimą tiesotumo ir padurumo, tą pačią dvilypę etiką. Tik gal tai apsiereikš šiurkštesnėje formoje. Vadinasi dar neaptašyti ir nenuaidalinti.

Apsaugok, Viešpatie, mūsų visuomenę nuo panašaus iškrypimo ir nuo visų kompromisų su sąžine. Ant kiek ir pas katalikus būtų panašių apsiereikimų, turėtume ne juokais imti kovoti prieš tai.

SVAJONIŲ SVAJONĖS

Laikraštis "Saulė" N. 96 šių metų patalpino net jau apsenas daktaro Steveno Langdono svajones, kuriuos dar nori primesti mokslininkams "bėdos". Mat minėtasai daktaras suradęs kažn kokią "toblyčią" su senobiniais užrašais" visu tukstančių metų senesnę už Bibliją, iš kurios sužinojęs buk ne Adomas su Jėzu peržengė Dievo prisakymą ir užtraukė ant visos žmonijos bausmę, tik tai Nojus tai padaręs.

Ištikro, reikia labai prisistebėti mūsų žmonių lengvatikiybai, ir netikybai! Kaip jie lengvai nori tikėti kam nereikia tikėti; o nenori tikėti, kam

reikia tikėti. Apie Biblijos teisumą ir teisingumą mums kartu lūdią Žydų tauta, kuri ją laikė per visus amžius didžiausioje pagarboje ir saugojo nuo pagadinimo. Visos Krikščionių tautos ją gerbia ir dabai, bet ypatingu būdu Katalikų Bažnyčia veik per du tukstančių metų. Patsai Išganytojas Dievas ir Žmogus patvirtino Senąjį Testamentą, tai nenori tikėti arba bent ipuolai abejone; o tobulioms atrastoms arba kitoms liekanoms iškastoms iš žemės, jei tik tai vienas silpnas žmogelis paskelbia, tai umai nori tikėti.

Čia man ateina mintin pavyzdys, kurį girdejam iš burnos profesoriaus geologijos kuomet mokinausi to mokslo šakos: Turbuti Belgijoje arti Universitatės, žmonės bekalbami šulni, iškasę žmogaus skeletoną. Umai sugužėjo universitatis mokiniai, ypač profesoriai. Tuoj pradėjo egzaminuoti tuos kaulus, ir priėjo prie išvados, buk jau trys šimtai metų tie kaulėliai yra žemėje gulę. Tuomet tarpui ateina tulas senelis, ir papasakoja, kad jis pažinęs tą velionį, ir gerai pasako istoriją jo gyvenimo, ir prieštati delko jis tenais buvo palaidotas.

Tai tau mokslinčiau ir nemažas akykaltas! Yra šimtai panašių surastų liekanų, iš kurių taip vad namieji mokslinčiai netikėliai "iš adatos vežimus priskaldo", tai jau mes privalom jiems taip lengvai tikėti!

Kun. P. Saurasaitis.

RUDENELIS.

Kas ten svyruoja Viduj girelės, Pučiant vėjaliui, Kruta šakelės Sausi lapeliai Byr ant žemelės. Staiga palieka Nuogos šakelės, Negieda paukšteliai, Nepin lizdelių Tarpe žaliųjų Medžių šakelių. Neramin širdies Toksai likimas. Atmintis mano Tikrai žaidimas, Kur tik pažvelgsi, Rūsti dienelė Artinas greitai Šalta žiemelė.

M. Šilelis.

PASAKOJIMAI IS LIETUVOS ATVYKUSIO.

Pernai vasarą garlaivių Arabie su daugeliu kitų lietuvių išplaukė Domininkas Bučys Lietuvon. Liepojun pribuvo pėtnyčios dieną. Žandurai, pasitikusieji uoste, tarė jauniems vyrams: "Mes tokių ir laukiame. Gerai, kad parvažiavote. Galėsite eiti vokiečių pliekti."

Pasaziariai tebejos ir nežinojo, ką tai reikšia. Bet ant rytojaus jau viskas paaiškėjo. Visur pasigirdo šauksmas ir pasimatė paskelbimai: "Karė, mobilizacija." Nusiminė jauni vyrai. Gatavi buvo vandenin šokti, — galėjosi apšlede Amerika. O panedėlyje jau išgirsta, kad Liepojų bombarduoja.

Sugrįžo D. Bučys į savo parapiją, į Vabalninkus ir ramiai gyveno iki pereinatos vasaros šienjūtės, nors teisybė nuolat girdėjo armotų grąusmus ir daug naktų nemiegojo. Šienpjūtės laiku vokiečiai jau buvo iki vidurio Žemaitijos pasivare.

Javus ir šieną valdžia uždraudė vėžti nuo laukų. Liepė laukuose krauti ir kigius ir laikyti. Valdžios plenas buvęs toks: jei reikės trauktis, tai viską sudegus ant laukų, o triobas paliks; mat jei būtų javai ir šienas suvežti, tai sunku būtų gerybes sunaikinti, nenorint triobų sudeginti.

Vokiečiams artinantis D. Bučys nusidangino į Rygą. Pabėgėlių visur begalės. Stotyse per juos praėti nebegalima. Paskui važinėjo į Minską, į Vitebską ir tt. Matė daugybes pabėgėlių, šnekėjosi su kareiviais, kurie buvo ant įvairių frontų. Iš pabėgėlių

Jono Huss'o herezija ir jo mirtis.

S. L. A. 1916 m. kalendarium indėtas Žemės Vaiko straipsnis apie čekų heretiką Joną Hussą ir jo sudeginimą ant laužo 1415 m. Net ir paveikslėlis indėtas, rodantis Huss'o mirtį. Žinoma, sudeginti gyvą žmogų — tai baisus pasielgimas; tokiais pasielgimais reikia biau-rėties, juos smerkti; tik nereikia jais išnaudo-ti žmonių jausmų ir su jų pagelba žmones klaidinti ir demagogiškai, su melagystėmis ir tendencijomis vesti juos nuo pažinimo tiesos prie pamyliėjimo klaidos. Taip vienok pasielgė ano kalendariaus leidėjai indėdami neteisą, tendentišką ir demagogišką aprašymą Huss'o darbų ir mirties.

Tame aprašyme Huss'as statomas didvyriu, nieko nekaltu žmogui, šventu kankiniu del teisybės, tų laikų gi Bažnyčia parodoma, kaip susivienijimas nedoriausių ir neteisinių žmonių. Kaip-gi ten ištikrųjų yra buvę. Kas tas per vienas Jonas Huss'as? Ko jis mokino. Kodel ji Bažnyčia pasmerkė? Kodel svietiškoji valdžia ji sudegino?

Huss'as visų-pirma tai geras čekų patri-jotas, vadas tų susipratusių anų laikų čekų, kurie pradėjo kovoti su vokiečių intekme čekų gyvenime. Bet Huss'as vienkartin nevy-tėjas Bažnyčios mokslo ir jos tvarkos reforma-torius, pirmtakūnas protestantizmo, kurio jisai buvo dvasišku tėvu. O kaip žmogus, pilnas puikybės ir atkaklumo, neįstengė pama-tyti savo klaidų ir pasiduoti Bažnyčios nutari-mui, ir patsai išsirinko sau baisią heretiko mirtį, kuri ana's laikais buvo pritaikoma, pagal tų laikų valstybinį įstatymą.

Huss'as savo klaidas pasiskolino iš anglų heretiko Jono Wyclif'o (1324—1384). Wyclif'as, kaip ir visi beveik tų laikų heretikai pradėjo nuo viešo užspūdinėjimo ant kunigų už jų blogus darbus; toliau emė apaštalaui, kad bažnyčios ir vienuolynams nereikalinga yra jokia nuosavybė, ir kad svietiškoji valdžia tą nuosavybę privalo atimti, dvasišką turinti prigulėti nuo svietiškos valdžios. Netrukus nėjo dar toliau: skelbė, kad Biblija esanti vienatinis tikrojo tikėjimo šaltinis (pagal kata-

likų mokslo, ne vienatinis, o tik svarbiausias; taip-pat svarbus yra padavimas, šventųjų tėvų raštai); pagaliaus priejo prie nepripažinti-mo dogmato apie transsubstanciją, t. y. apie stebuklingą persimainymą duonos ir vyno į Kristaus kūną ir kraują. Wyclif'as išpradžių buvęs savo krašte labai mylimas, po tų savo klaidų neteko populieriškumo. Buvo kvieistas į Rymą pas popiežių pasiteisinti, bet del silp-nos sveikatos nebegalėjo ten nuvykti ir netru-kus mirė. Jo klaidos buvo pasmerktos nesky- Rymo popiežių, galiausiai gi Visuotinojo Ba-žnyčios Susirinkimo Konstancoje 1415 m. gegu-žės mėnesi.

Jonas Huss'as nuo to pat laiko, kaip isi-švėrtė į kunigus emė skelbti Wyclif'o mokslą. Kada už jo gabumus ir darbštumą ji išrinko Pragos universiteto rektoriu, jisai ir nuo kotedros gyvu žodžiu, ir raštais Wyclif'o min-tis skleidė. Jan 1403 metais Bažnyčia buvo pa-smerkusi Wyclif'o tezes, bet Huss'as, į tai neatsižūrėdamas, išvėrtė Wyclif'o "Trialo-gą" į čekų kalbą ir platino po Čekiją. Pragos arcivyskupas ilgą laiką buvo pakantus, Huss'o nepersekiojo, gerbė jį už jo dorą ir gabumus ir paskyrė jį net pamokslininku į neseniai pasta-tytą Betleheenos koplyčią, kur jisai sakytų liau-džiai pamokslus čekų kalboje. Bet tuose pa-moksluose Huss'as nuolat užsipuldinėdavo ant katalikų dvasiškijos, primetinėdamas jai iš-tvirtimą, išsilepinimą, ir tt. Gal jo pamok-sluose ir daug t'esos buvo, tačiau tiekie pamok-slai turėjo būti sakomi ir būtų buvę labai rei-kalingi kunigų susirinkimuose, per jų rekolek-cijas, bet ne svietiškiams, iš sakyklos, ne liau-džiai, kurių akys kunigai šaip ar taip turi gi-turėti šiojį tokį autoritetą ir intekmę.

Todel nenuostabu, kad 1408 meta's Pra-go smiesto ir vyskupijos kunigai padavė — for-malę skundą arcivyskupui prieš Huss'o pamok-slus. (Enc. Britanica vol. XII, pusl. 420) Arci-vyskupas Huss'ui uždraudė sakyti pamokslus. (Čia Žemės Vaikas netiesą rašo, kad arcivy-skupas nera kėsinęs Huss'ui už kaž-kokią savą reikalą).

(Toliaus bus sekančiame numeryje).

suzinojo, jog Kaunas begalo nukentėjo. Buvo sudaulytas per porą parų. Kelionis eilė-mis armotų buvo Kaunas ap-statytas ir neišpasakytas jų bu-vo krėkimas. Po 30 aeropla-nų iš padangių vertė ant Kau-no bombas. Iš kareivių gir-dėjo jog Galicijoj ir Lenkijoj vokiečiai vartojo troškinamų jų dujų bombas. Tos bombos eina it miglos kamuoliai ir paskui draikosi. Kamuoliu eina kokius penkis verstus. Ge-rokai gavęs tų dujų žmogui ga-las būna. Mažiau gavęs tik apsvaigsta sumėgali, netenka apetito.

Nuo pabėgėlių girdėjo įvai-rių nuomonių apie vokiečių pa-sielgimą užimtoje Lietuvoje. Vieni guodėsi, kiti nepeiki. Abelnai imant elgiasi neblogiau už Rusijos kazokus. Visus galinčius šiek tiek dirbti — vy-rus ir moteris varo apkasų kas-ti.

Rygos vokiečiai labai lau-kia savo tautiečių ateinant. Rusai labai nenekėčia vokiečių. Astriausia Rygoj uždrausta vokiškai šnekėti. Už prasi-žengimą prieš tą uždraudimą 3.000 rublių arba 3 mėnesiai kalėjimo. Visos vokiškos iš-kabos nudraskytos.

Karės pradžioje latviai bu-vo lyg atbuli. Buvo beplati-ną problemaciją, šaukian-čias nestoti armijon, neklusai-ti mobilizacijos. Bet vokie-čiai juos suerzino. Emė juos niekinti, sakyti: "Šemet va-žiuojame arkliais kitamet va-žiuosime latviais." Tas lat-vius taip suerzino, kad jie sto-vo uoliais Rusijos šalininkais ir daugybės jaunų latvių stoji liuosnoriais ir sudarė latvių pulkus.

Galop D. Bučys nusidangino Petrogradan. Ten stoki viė-ną lietuvi, kurs iš Kauno ar-kliais į Petrogradą atvažiavo. Važiavo dvi savaiti. Petro-grade pabėgėlius išsiuntinėja pagal tautas globon kiekvienos tautos komitetas.

Petrograde pristatyta daug naujų amunicijos dirbtuvių ir jose darbai nei ant minutės liestuoja — eina dieną ir naktį. Rusams labai stokuoja ginklų ir šovinių. Nuo kareivių D. Bučys girdėjo, kad mušo lau-ke kareiviai turi šautuvus tik pirmoje linijoje. Apkasose ne visi kareiviai turi po šautuvą. Rygoje būdamas D. Bučys gr-dėjo, kaip iš vokiečių pusės nuolatai dundėjo armotos, o

Klebonijoje p. Delionis gy-rėsi, jog prie jo parapijos pri-guli 4.000 žmonių. Klebonui pasirodė keista, kodel jisai, jei tokią didelę parapiją turi, vandravojas po svietą, bet iš mandagumo neklusęs apie tai. Kas tų mūsų žmonių neap-gulinėja. Tame pačiame Rum-ford'e prieš porą savaičių policija suėmė kaž-kokią Šopį, kurs, užsidėjęs Rymišką apy-kaklę, jau buvo bepradedas rinkti iš žmonių pinigus. Ir vis nepasimokina. Bet ką-gi žmonėms primetinėti, kad net ir patys kunigai apgaunami. Štai kad ir anas kun. Barry. Reikia vienog pripažinti, jog kun. Berry pasielgė tikrai ku-nigiškai ir dženteloniškai. Sužinojęs paskui, jog Delionis iš jokio katalikų vyskupo ne-turi jurisdikcijos, apskelbė lietuviams, kad visi davusieji Delionui ant mišų, praneš-ti jam, o jisai atlaikysias tas mi-šias — be jokio atlyginimo.

SMAGI ŽINIA.

Esame gavę žinią iš Chica-gos jog gerb. kun. A. Maliaus-kas, Tautos Fondo valdybos prašomas, sutiko rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės į Tautos Fondą. Tautos Fondo valdyba sudarys ant kun. A. Maliauskui maršrutą. Tai-gi visų tų kolonijų lietuvių, ku-rie norėtų išgirsti kun. A. Ma-liausko pasakojimų apie da-bartinį Lietuvos padėjimą, — turėtų atsišaukti į Tautos Fon-do valdybą Chicagon.

NAUJA L. D. S. KUOPA.

Rumford, Me. lietuvių 6 d. gruodžio įsteigė L. D. S. kuopą, kurion išrašė 10 narių. Pirmininku išrinktas Vaclovas Jasdis. Lietuviai katalikai išgiol čia neturėjo jokios ide-jinės organizacijos. Dabar Rumford'e kolonijos gyveni-mas ineis į naują vagą.

Tą patį vakarą per prakal-bas buvo išparduota 100 egz. "Imk ir Skaityk" ir 90 su vir-šum egz. "Darbininko."

KARDINOLO GIMIMO DIENA.

Gruodžio 8 d. Jo Eminenci-jai Bostono kardinolui sukako 56 metai. Gimimo dienoj lai-kė katėdroj iškilmingas mišias. Siuntė palaiminimą Naujosios Anglijos gyventojams — kata-likams ir nekatalikams. Kvietė melstis už taiką.

Kas girdet lietuvių kolonijose.

WATERBURY, CONN.

L. D. S. reikalavimai.

L. D. S. 5-ta k. laikys savo mėnesinį susirinkimą 12-tą d. gruodžio t. y. nedėlioį šv. Juozapo par. Naujosios Mokyklos Svetainėje po num. 49 Congress Ave, pradžia 7-tą val. vakare. Visi nariai malonėkite pribūti, nes turėsime daugel svarbių dalykų apsvaistymui. Taipogi bus primami nauji nariai. Tad kurie įdomaujate L. D. S. ir savo reikalų aprūpinimui, kviečiame atsilankyti netik vyrus, bet ir moters, mergnas.

Vardan L. D. S. 5-tos k. pirmininkas.

Juozas B. Šalimas.

KEWANEE, ILL.

Neapšmeičiau, o tiesą pasakiau.

"Darbininko" No. 27 buvo mano žinutė iš mūsų miestelio apie tai, kad laikurie neva katalikais prisidėjo prie surengimo Mockui prakalbų. Parašiau, kad K. Skrebulis buvo vienas tokių. "Darb." No. 31 jis sako, apšmeičęs jį. Jis neprisidėjo prie rengimo, tu prakalbų ir neva faktą duoda, kad nedalyvavęs prakalbose. Tiesa nedalyvavo, bet ar ne todėl, kad tą vakarą dirbo over time—iki 9 val. vak. Tiesa aš buvau nuėjęs, bet gink Dieve neprisidėjau centu. O K. Skrebulis ir už plakatus užmokėjo ir pats išrašęs pasiuntė į "Kovą" atspausdinti. Pas gerą kataliką nerasi bedieviškų laikraščių, o jam ateina bedieviški, o katalikiški nei vienas neateina. Ir K. Skrebulis laikosi katalikiškos dr-jos delto, kad už raštinių kavimą gauna \$28.00 į metus. Dalyko neįsistyrę, tikrai jo nežinodamas aš nerašau į laikraštį. Brolio K. Skrebulio neapšmeičiau, o tik parašiau apie jo peiktiną net pasmerkiančią pasielgimą. Jei-gi klaidą padarau, tai aš atšaukiu. Tik būtų gerai, kad brolis Skrebulis prisipažintų prie kaltės, prisipažintų, kad žemą darbą papildė.

Karpatų žentas.

WATERBURY, CONN.

Atsakymas Panūrai.

"Darbininko" No. 29 Panūra išrodinėja mano paklaidas korespondencijoj, parašytoj į "A. Lietuvį." Toj korespondencijoj minėjau, kad lietuvių šiame mieste yra 12.000. Anot Panūros tiek nesą. Štai kur gavau minėtą skaitlinę.

Buvau vakarinėj mokykloj. Mokytoja vienu tarpu ima ragyti lietuvius labiau lankyti mokyklą. Girdi jū lietuvių tokia daugybė, o taip mažai tesilanko. Aš jos ir paklausiau, kiek skaitoma čia lietuvių. Atsakė 12.000. Aš nusistebėjau. Ji šiu sakė tiek yra. Tuo aš ir rėmiausi. Gal mokytoja priskaitė visus "foreneirius," bet tai ne mano kaltė.

Kaslink salūnų. Tai gal apsirinkau. Bet jei prirokuosiu ir slaptas polsko-litviskas ir rusko-polskas, tai aš būsiu arti tikros skaitlinės.

J. Vaitekunas

MONTELO, MASS.

Basket Ball.

Vyčių 1 kuopos grojikas nepasisekė ant pirmo lošimo. Pralošė 14-17 su Stourton Catholic Club. Sėdėdavo vakare lapkričio 17 nepasekminga pradžia mūsų grojiku. Pralošė sako Vincas Sidlaivičius Vyčių kapitonas. Bet kitą kartą tepasisingauja, nes jie gavo visus savo 17 "points" pirmoje dalyje lošimo. O po to tai mes kad davėm ir kailį tai davėm; ir penkias minutes mūsų grojikai gavo 14 "points" ir kad dar būtume penkias minutes pagajūne, tai ne mes bet jie būtų pralošę.

Girdėti kad artimoje ateityje Monteliečiai grįš vėl su tais pačiais S. C. C. grojikaiis. Geriausiai atsižymėjo Aleksandras Kubilius. Kiti grį-

kai, kurie dalyvavo buvo: Forward, Pranas Lakavičius ir Petras Kubilius; Center Aleksandra Kubilius; Back, Povilas (Čali Čepin) Antanavičia ir Vincentas Sidlaivičia.

Sekantis lošimas bus su grojikaiis 10-to pulko Massachusetts valstijos C. A. C. milicijos. Tikisi turėti geresnį pasisekimą.

Sugrįžo Vytė.

Suzana Mankevičiūtė gerai žinoma Vytė, šiomis dienomis sugrįžo iš Shenandoah, Pa. kur ji buvo išvažiavus savo tėvelių aplankyti.

Ergates.

ROCKFORD, ILL.

Ai-doblistų prakalbos.

Prieš kiek laiko, pas mus pradėjo girdėtis apie L. W. W. Kiti net sakė, būk, net kuopa esanti sutverta. Bet laikas bėgo, neapsakomai greit, taip kad neilgai laukus pasirodė: apgarsinimai, pakvietimas ant prakalbų. Nuejau ir aš, kad išgirdus ką naudingą. Bet kad žinotumėte kaip apsiavyliau! Neilgai laukus, pasirodė p. J. Ulinskas kaip prakalbų vedėjas. Kalba labai garsiai. Pasako tokių sakinių, apie kuriuos mes nei nespavome. Publika šaipo. Baigdamas persto "kancliečius" su Marselietu. Pasigirdo balsai kaip ubagų ant šventoriaus, dalis publikos sustojo; kiti sėdi. Po to seka deklamacija p-nios Laurinaitienės. Balsas kazokiškas. Mimika, gestikuliacija net pagadina visus tuos "perlus," kurie krinta iš jos burnos. Duoda vėjo: carams, ponams, kunigams ir agituoja už I. W. W. Aplamai pasakius, p-nia Laurinaitienė, daug triūso padėjo prie šių prakalbų, bet podraug reikia ir apgaileti vias tas darbas, nes tai darbas nebuvo apgalvotas delto ir nuėjo niekais.

Ką bendro turi caras su Amerikos darbininkais. Keikimas jo už dabartinį mūsų gyvenimą — yra daugiau negu kvailas darbas.

Deklamatoriams, kiek apriimus persto, koki tenai anglų su prakalba. Taip-gi ir buvo daina angliškai. Štai vėl persto p. Ulinskas darbininką žmogų Samošką. Prie to priduria būk nesas kokis barzdy-la kuris surinkęs, pasiėmęs pinigų išvažiavo.

Sis pasilpęs ant pagrindų pradeda griaudžiu balsu traukti savo giesmelę. Ką jis norėjo pasakyti nei vienas nesuprato, kalbėjo, kalbėjo, bet žodžiai nesiršo. Iš visos jo kalbos matytis, kad tai antras Ulinskas. Pabaigęs kalbą, (ko mes taip laukėme) pasišūlo būk jis galis ir į klausimus atsakinėti. Atsirado ir klausimai. Klausiant yra tikra bėda su juo, nes visada nueis ant kito dalyko, o klausimas lieka neišrštū. Vienas ciilikėlis užklausė: "Kas yra Šv. Juozapo Unija?" kalbėtojas aiškino, bet nei pats nežino ką. Tas aiškinimas išveda iš kantrybės L. D. S. 23 kuopos pirmininką P. Petrėną. Šis klausia ar Samoška žino jos tikslą, ar pažįsta jos istatus, kad taip drįsta kalbėti apie ją. Ciilikai pajutę pavojų, duoda įnešimus, kad Petrėnui nebūtų leista kalbėti. Samoška taip pat, kaip kaulą prarijęs trepsiant pagrindų, nes L. D. S. nepažįsta.

Taip klausimais apkrautas, Ulinskas mato, kad čia gali būti nekaip. Uždaro visus klausimus. Vakarą užbaigia su Lietuvos himnu.

Rengėjai gali pasakyti, kad neteisingai aprašiau jų vakarą, nes visų "deklematorių" neišskaitliau. Tiesa vieng kitą dalyką praleidau, praleidau ir kritikavęs I. W. W. Nes apie tai manau pakalbėti kiek vėliaus atskirame straipsnyje. O apie deklamacijas, juk ir neverta laikraščio brangios vietos užimti.

Darbai eina gerai.

Darbai pas mus šiom kar-tų eina gerai; atvažiuavę iš kitur darbus gauna. T. F. vietos komitetas, kas žin delko toks sutinges. Susirinkimai, tankiansiai pavirsta į ypatingus barnius. Rengimai, taip-gi nekaip eina. Paraišai po peticija likosi nesurinkti.

Šv. Mykolo draugijai pradėjo sekti geriau, iš priežasties numatymo įstojimo, susilaukė daug naujų narių.

Barbės Vaikas.

BROOKLYN, N. Y.

Vyčių vakaras.

Lapkričio 24 d. atsibuvo pirmas Lietuvos Vyčių Kuopos vakarėlis kun. Petkaus parapijoj. Programas prasidėjo kalba p. A. J. Stankevičiaus iš Bloomfield, N. J. Labai gražiai nupiešė visą jaunimo stovą Amerikoje. Ragino jaunimą dėtis į prakilnią L. Vyčių organizaciją. Sakė, kad jau prigulintieji privalo traukti į tą organizaciją, kad sudarius didelį būrį, kad paskui daugiau nuveiktų.

Po prakalbos buvo "Užkerėto Jaūkiaus" lošimas. Labai gražiai pasisekė atlošti tą veikalėlį Ypač atsimenant, kad nekuriu lošėjų pirmu kartu pasirodė scenoje.

Po to sekė pasilinksminimas, žaislai, leliojanti krasa. Daugiausia atviručių gavo p-lė Isodžiūtė; gaus "Darbininką" per keturis mėnesius. Antra daugiausia gavusi buvo p-lė M. Treigūtė. Gavo Vaidelio eiles.

Viskas atsibuvo labai gražiai, mandagiai. Ar reikia minėti, kad nebuvo jokių svaigalų vartojama. Todel ir susirinko švartai publika - negeriant ir nerūkanti. I svečius pribuvo vyčių ir iš apylinkių — iš New Yorko, Newarko, N. J. ir kitur. Tai labai malonus apsiėmimas, kad vyčiai vienos vietos lanko savo brolius kitose.

Šitoji 41 kuopa yra surengusi mokyklą prasimokinimui lietuviškos kalbos, rašybos.

Kp. koresp.

NEWARK, N. J.

Permaža dalis.

Lapkričio 17 d. p. Račiūnas rodė judamuosius paveikslus lietuviškoj Šv. Jurgio salėj. Buvo garsinta, kad pelno dalis eis nukentėjusiems nuo karės. Tai žmonės uoliai jo darbą rėmė. Bet po visako, tai p. Račiūnas T. Fondo komitetui atsiuntė \$3.00 o spėjama, kad pelno buvo arti \$90.00. Tai permaža dalis nukentėjusiui Lietuvai.

Dilgėlė

BALTIMORE, MD.

Susirinkimai.

Gruodžio 5 d. tuojaus apie 1-mą valandą po pamaldų bėm žnytinėj svetainėje įvyko du susirinkimai. Pirmas 13 k. Susiv. L. R. K. A. J. S. Vasiliaus Centro raštinnikas aiškino apie reformas šios organizacijos, kokios įvyks ateinančiais metais. Nekurie antrąs pridavė organui, užsimokėdami po 30c.

Antras katalikiškos spaudos Dr. kp. Atidarius, raštinnikas Pr. Juras pranešė, kad jau 52 nariai yra kuopoje. Išdėninkas J. Pautienius pranešė kad pinigai pasiūti į centrą, ir gautas atsakymas su užklausu kiek galėsime išplatyti Metraščio. Kuopa nutarė imti visą šimtą be narių. Todel išviso Metraščio mūsų kuopon ateis 152.

Vakare tą pačią dieną 8-tą valandą įvyko Tautos Fondo skyriaus konferencija tik mažai atstovų atsilankė. Apie 15 ypatų, kiti iš jų pačių atstovų mokėsi lošti "Betlejeus Stainelę" Kalėdoms, užtai neatsilankė į konferenciją. Rapor-tu mažai kas pranešė, J. Pautienius raštinnikas pranešė, kad suėjo su tautiečių komisija ir peržiūrėjo knygas nuo bendro veikimo. Tautiečiai perdavė \$54.75 į Tautos Fondo skyrių, kaip pirmiau likusius pas jų išdėninką. Kitas žmogus aukų surinkęs, pridavė \$2.55. Pirmiau buvo \$80.20. Ši vakarą pribuvo \$57.20; tai viso labo \$137.40. Nutarta pasiūti į Tautos Fondo Centrą.

Šv. Kazimiero dr-ją atsiuntė vieng atstovą, bet ir tą parinkimai, tankiansiai pavirsta į ypatingus barnius. Rengimai, taip-gi nekaip eina. Paraišai po peticija likosi nesurinkti.

Šv. Mykolo draugijai pradėjo sekti geriau, iš priežasties numatymo įstojimo, susilaukė daug naujų narių.

Ant juoko, kad tik ardyt Tautos Fondo skyrių, kuris pradėjo niekty visą Tautos F. centrą. Esą kad nieko neveikiąs ir visą draugiją šelpimo pasmerkę, visus pinigų pralėbavoja kur Maskvoje ir sau gerus laikus turi ir neiškovoja jokių teisių, kad lietuvių galėtų susirašinėti su Lietuvoje esančiais ir tt. J. S. Vasiliaus nurodė, kaip darbuojasi Tautos Fondas ir T. Taryba kaip Washington teiravosi apie tokių dalykus ir tas buvo laikraščiuose paskelbtas. Reikėjo matyt pačiam. Nutarta kad Šv. Kazimiero dr. duotų geresnius atstovus, jei gu neduos, tai ir tą patį tegul atsimena. Tokių tai pas mus yra atsitikimų ir tamsūnėlių. Klebonas prieš pamokslą ragino visus, kad kiekvieną ketvergą ateitų žmones ant šventos valandos vakare, nes visai mažai kas ateina į bažnyčią.

J. P. K.

NEWARK, N. J.

Šv. Jurgio dr-ją.

Ši dr-ją jau pradėjo 25 metus savo gyvavimo. Kitą rudęnį apvaikščios 25 m. sukaktuvės. Yra daug naudingų darbų, nuveiktų Šv. Jurgio dr-jos. Nebuvo tokio viešo svarbesnio sumanymo, prie kurio nebūtų prisidėjus. Ypatinai turėtų būti gerbiama Newark'o lietuvių už pastatymą svetainės. Tankiai Newark'o korespondentai per laikraščius pasigiria Newarko lietuvių nuveiktais darbais, (tiesa, ir turi kuopa pasigirti), o delko Newark'o lietuvių nuveikta daugiau, negu nekuriu kito lietuvių kolonijos Amerikoje? Del to, kad turi vietą Šv. Jurgio svetainę kur organizuoti, laikyti susirinkimus, repetitijas, lošimų, dainų, rengti vakarus ir taip t. t. kaip kiekvienam katalikiškam veikėjui, katalikiškai organizacijai tenka purvų nuo visokių vadinamų socialistikų, laisvamanių, taip ir šiai dr-jai teko nekarta išgirsti visokių nebūty paskalų, o ypatinai, kad Šv. Jurgio draugija "bankrutina" su savo svetaine, skolų daugiau negu svetainė verta. Lapkričio 26 d. šį metų metiniame susirinkime peržiūrėtojai knygu pranešė, kad draugijos stovis labai geras. Namas, svetainė, kuri kainuoja dr-jai suvirš (18.000 dol.) aštuoniolika tikstančių, skolos turi tik apie 7.000 dol. ir skolos didžiama yra draugijos nariams. O reikia žinoti, kad prieš 10 metų ši draugija statydama namą užtraukė skolas suvirš 14.000 dol.

Ant Naujų Metų rengia kaulių (maskaradų) balių, dalį pelno skirs nukentėjusiems del karės. Pernai ši draugija per Naujų Metų kaulių balių rodos turėjo pelno suvirš 200 dol. Nukentėjusiems del karės pasikyrė 75 dol. Reikia tikėtis, kad paties ir šmet. Ateinančiais metais slaptu balsavimu valdyba išrinkta iš šių ypatingų: Pirm. S. Pranas, pirm. pagibininku A. Biskys, prot. rašt. Skeberdis, fin. rašt. J. Kuisis, išd. ninkas A. Miskūnas, kasos globėjai J. Vitkus, A. Staknevičius; maršalka A. Černelis.

Artojas.

MONTELO, MASS.

Fėrai užbaigė.

Panedėlio vakare gruodžio 6 d. užbaigė Šv. Roko parapijos fėrai, kurie tęsėsi net 13 dienų. Pelno atliko apie \$1.000.00. Matyti, kad katalikai gerai parėmė savo parapiją. Pasisekimas nemažai priklauso nuo uolaus pasidarbavimo parapijonų, kurie dirbo ant fėrų. Gaspadorium buvo p. Pranas Vismontas.

Bus Mass Mitingas.

Nedėlioį gruodžio 12, 1915 m. atsibūs N. P. P. S. Moterų draugijos mass mitingas. Skelbta, kad bus gerų kalbėtojų. Tikslas mass-mitingo yra duoti progą Montello ir aplinkinių miestelių moterims progą tapiti narėmis šios draugijos už nužemintą įstojimo mokesnį.

Gera proga, kurios nereikėtų praleisti ir prisirašyti prie šios naudingos draugijos. Mass-mitingas atsibūs Šv. Ro-

ko svetainėje 7:30 val. vakare.

Ergates.

LONDONAS.

Gražio vestuvės.

Lapkričio 21 d. atsibuvo A. Radzevičiaus vestuvės. Vestuvės žymiai skyrėsi nuo tų, kur svaigalai liejasi, peštyšės kila. Šios vestuvės buvo graituvoje susirašinėti su Lietuvoje esančiais ir tt. J. S. Vasiliaus nurodė, kaip darbuojasi Tautos Fondas ir T. Taryba kaip Washington teiravosi apie tokių dalykus ir tas buvo laikraščiuose paskelbtas. Reikėjo matyt pačiam. Nutarta kad Šv. Kazimiero dr. duotų geresnius atstovus, jei gu neduos, tai ir tą patį tegul atsimena. Tokių tai pas mus yra atsitikimų ir tamsūnėlių. Klebonas prieš pamokslą ragino visus, kad kiekvieną ketvergą ateitų žmones ant šventos valandos vakare, nes visai mažai kas ateina į bažnyčią.

Svečias.

NEWARK, N. J.

Nyksta.

Ciilikai ir laisvamaniai pas mus nyksta. Su laiku išnyks, kaip žodis bėdės. Ciilikizmas, matyt, ima nustoti kreditą. Bet likusieji dar spardos, rodo gyvybės. Štai gruodžio 3 d. buvo surengė neva prakalbas. Bet "Spyrius" kalbėjo be senso. Galų gale tokie "spyčiai" tik pakenkia jiems.

J. G.

NORWOOD, MASS.

Streikas.

6 dieną gruodžio Winslow Bros Smith Co. sustreikavo darbininkai. Išėjo 17 iš vieno rumo, liko tik 5 darbininkai prie darbo. Tiksi, kad ir tie išeis. Jie pašė vilnas nuo avių skūrų. Reikalauja pakėlimo mokesčio 15 centų ant dolerio. Dar kol kas į jokią uniją nepriguli. Velytina streikieriams didelės vienybės. Vėliaus pranešiū daugiau apie pasekmes streiko.

Darbininkas.

ST. LOUIS, MO.

Nelaukiami "svečiai."

Prie mano žinutės tinka ši lietuviška pasakaite. Lietuvos ūkininkas, sulaukęs žioti gražaus pavasario, džiaugiasi, kad jo namuose pasidaro tyku, ir ramu; nes iš jo namų išbėgiojo visi blėdingi gyvūnai: žiurkės, pelės, kurmiai ir kiti, kurie per visą šaltą žiemą edė jausus, drapanas, riaušę aslą, gadino namų sienas, ir darė namuose daug nesmagumų. O dabar išbėgiojo į laukus, o namuose paliko tyku ir ramu ir ūkininkas sau ramiai silsi si nuo netikusių gyvūnų. Bet jis žino, kad ir vėl sugrįžt tie nelaukiamieji "svečiai" ir jį aptaiso geriau visas uolas, kad sugrįžt nepadarų tiek blėdes....

Taip lyginai ir mūsų miestelietis su mūsų laisvamaniais ciilikais. Pereitą pavasarį sustojus darbams, kurie išvažinėjo į aplinkinius miestelius uždarbiauti. O mūsų mieste paliko tyku, taip ramu; švietė skaisiti saulutė. Ir taip greitai prabėgo tas ramus laikas, štai jau ir ruduo. Darbai biskį pagerėjo, taip greit ir mūsų nelaukiamieji "svečiai" parvažiavo ir įsikverbė į susipratusių katalikų tarpą, sėja neapykantą į jų širdis, ardo meilę artimo tarp katalikų šeimynų. Po to dar girdėti, kviečia koki ten vėlavį par davęj Mockų iš Chicago.

Mat sako tas turis kokią ten suodiną bibliją kad nei j's pats nepažįstas kas ten parašyta, nes perdas sučiupinėjo savo suodinai, ngrubusiais naga's. Bet manoma, kad mažai ką jis čia lairvės, nes čia mažai tamsūnėlių, keli girtuokliai, kelios bobelės, kelios merginos, kurios ciilikėlių skvernų laikosi.

Šioj mažoj lietuvių kolonijoj vietinės organizacijos, atjausdamos nelaimingą pergyvenimą mūsų tėvynės, susivienijo nuo 5 d. rugsėjo tik del veikimo ir išrinko nuolatinį komitetą del pasidarbavimo.

Šv. J. Dr. Naris.

Šioj mažoj lietuvių kolonijoj vietinės organizacijos, atjausdamos nelaimingą pergyvenimą mūsų tėvynės, susivienijo nuo 5 d. rugsėjo tik del veikimo ir išrinko nuolatinį komitetą del pasidarbavimo.

Šv. J. Dr. Naris.

HARRISON IR KEARNEY

N. J.

Kol karė tęsis, kad kaip surinkus gaus au aukų del lietuvių nukentėjusių del karės. Pirmas užmanymas jau atsibuvo 25 d. lapkričio Padėkavėnės dienoj. Buvo balius fėrai ir licitacija.

Rengimas pavyko labai gerai, publikos prisirinko gana skaitlingai ir labai gražiai apsiėjo.

Delei liuterijų arba taip laimėjimų nuo biznierių ir šiaip

darbininkų buvo surinkta daug visokių daiktų, daug išleista ant liuterijų. Keli parduoti ant licitacijos, keli dar ir liko. Likusios aukos bus išleistos kiek vėliau, nes tuoj bus rengama panašių vakarų daugiau. Padėkos dienoj pelnas nėra tikrai žinomas, nes dar bus ineigų nuo vietinių organizacijų už tikietus po pirmų susirinkimų. Bus tikrai virš \$160.00 nutarta \$100.00 4 d. gruodžio pasiūti p. M. Yėui. Likusieji pinigai palieka pas Susv. Org. centrališką kasierį, nes tuoj rengiamas kitas užmanymas, tai nereikės skolyti pinigų nuo dr-jų.

Gal skaitytojai stebės, kodėl pinigai nebuvo pasiūti nors į katrą Fondą. Vietinių organizacijų atstovai nežinojo, į katrą siūsti. Žėdnas savo srovės fondus emė girti, negalima buvo nei vieng rasti negeru, galūtinai nutarė pasiūti kam buvo renkami.

P. M. Petruolis.

CHESTER, PA.

Lietuvių katalikų domai.

Prieš Kalėdas utarninko rytą, t. y. 21 gruodžio o italų bažnyčioje prie 308 W. 3rd St. bus vienas iš Philadelphiajos lietuvių kunigų.

Kun. Ign. Zimblys.

PATERSON, N. J.

Blaivėja.

Žmonės pažinę didžiausią savo priešą alkolį, ir supratę blaivybės naudingumą, sumanė sutverti blaivybės kuopą. 5 d. gruodžio susitvėrė kuopa iš penkiolikos ypatų, pagelstint vietni klebonui Jonui Svagždžiui, valdybon tapo išrinkti šie asmenys: pirm. Juozas Svagždys, pagelbinku pirm. Jonas Pakalnis, rašt. Tėklė Rinčeliauskaitė, kasierium J. Andriuskevičius, kasos globėjas Ant. Mierninkas.

Linkėtina naujai kuopai laimingai gyvuoti ir blaivinti žmones netik nuo alkolio, bet ir nuo visokių šlamštų, piktnaudžiavimo, neapykantos viens kito, nuo viso kas žmogų temdo, o neblaivo protą; lai prasiblaivyt patersoniškai ir lai čia pasirodo tikras saulės šviesos spindulys.

J. Š.

NEWARK, N. J.

Kaukių balius.

L. R. K. Moterų Šv. Rožančiaus dr-jos 27 lap. atsibuvo kaukių (maskavos) balius. Balius pasisekė labai puikiai, svečių moters turėjo kupiną šv. Jurgio svetainę. Pelną apė 200 dol. kaip girdėjau didelę dalį pelno ketina skirti nuo karės nukentėjusiems, būtent apie 70 dol.; garbė moterims. Viena turui patėmyti moterims, kad nevalias teisingskyrė dovanas kaulininkams, ypatinai moteriškai pasireidžusiems, o yra labai svarbu nuskirti koteisingiausia, nes iš to piktumo būna.

Tautos Fondo skyriaus susirinkimas.

Svarbesnieji svarstymai buvo šie: surengti Bayone, N. J. "Tag Day" pasitarus su Bayones lietuviams. Buvo kreiptasi prie Šv. Ciilijos choro narų, ar apsiimtų važiuoti į Bayone rinkti aukas del nukentėjusių del karės per "Tag Day." Buvusios narės visos apsiėmė.

Priimta auka 3 dol nuo p. Račiūno iš pelno nuo krutamųjų p. paveikslų. Račiūnas aukodaams 3 dol. laabi "biznieriškai" pasielgė. Mat apgarsinimuose skelbė, kad dalį pelno skirs nukentėjusiems del karės, visai užtylėdamas kokią dalį. Na žinoma ir pasikyrė, kad nelikti kaltu ar melagių. Kaip daugelis sprendžia būk Račiūnas turėjęs pelno netoli 100 dol. nes svetainė buvo prisigrūdus kupinai. Už tikietus emė po 25c.

Nekurie nariai Tautos Fondo pranešė, kad Newark'o lietuviams žinomas advokatas Novakovsky, statas kandidaturą važiuot atstovauti lietuvių vokiečių užimtą Lietuvą, bet kilo abejonės ar p. Novakovsky gali atstovauti lietuvių nemokėdamas lietuvių kalbos, kalba lenkiškai ir sa-

kosi simpatizuoja lietuviams. Novarkovskio tėvas esąs lietuvis, o motina lenkė. Nutarta pranešti Tautos Fondo centro valdybai apie m'nėtą kandidatą. Perskaityta laiškas nuo T. F. centro raštinniko adv. Šlakio, kur dėkuoja Newarko skyriaus išdėninkui už aukas. P. Šliakis rašė: "Labai nustebino mane jūsų, toks didelis čekis nes ant 1.800 dol. tai pirmą tokia didelė anka vienu čekiu." Turiu pridurti, kad dang nemažų čekių esame pasiuntę, nes Newarkiečiai jau surinko suvirš 3.000 dol. Tai-gi, lietuviškų kolonijų garsieji veikėjai neapsileiskite newarkiečiams. Kas daugiau?

Šapalukas.

LAWRENCE, MASS.

DELKO KATALIKIŠKOJI SPAUDA SILPNUTĖ.

Skaiciau su atsidėjimu gerb. kun. Miluko referatą apie viršminėtą dalyką. Laukiau su nekantrumu "Darb." n-rių, kuriuose tas referatas tilpdavo. Galiaus sulaukiau pabaigos ir nusprendžiau išreikšti ir savo nuomonę kas link katalikiškos spaudos silpnumo. Kun. Milukas kalbėjo kaip kunigas, senas laikraštininkas, aš kalbėsiu kaip paprastas žmogus, kaip laikraščių skaitytojas.

Būtų galima pakaltinti Rusijos valdžią už silpnumą lietuvių spaudos, bet tik tuomet, kuomet kalbėtumėm apie abelą lietuvių spaudą. Kuomet kalbame apie vien katalikiškos spaudos silpnumą, tai turime ieškoti ir kitų priežasčių. O ypač tuomet, kuomet laisvamanių-cicilikų spauda yra tvirtesnė už katalikų.

Negali būti nei kalbos apie praeitį laiką, kuomet buvome visi spaudžiami ir persekiojami Rusijos vyresnybės, kuomet lietuvių spauda buvo visiškai silpna. Bet prisiziūrėkime į dabartį.

Kodel laisvamanių spauda tvirtesnė, o katalikų silpnė? Kuomet kaip vieni, taip kitai augome, tai kentėjome valdžios persekiojimuose ir visi vienodai, bet dabar matome ką kita.

Svarbiausia ir pirmutinė priežastis katalikiškos spaudos silpnumo yra: žmogaus palinkimas daugiau prie blogo, ne kaip prie gero. Tas palinkimas veikia pas daugumą. Prisižiūrėkime, nors ir į atkeltą, visą jaunąją iš Lietuvos į šią svetimą šalį, kurios nei kalbos, nei papročiai visi nepažįstami. Tėnykime ką jis pirmiausiai išmoks? Jis išmoks visų pirma riebų žodžių, sukeikti angliškai, o paskui, jei laiko ir palinkimo atsisrasti, tai mokysis ko geresnio. Katalikų spauda kaip tik ir yra sulaikytą nuo blogo. Ji moka lietuvių visų pirma doros, kas žmogui yra gana sunku. Jis jaučia, jog ji žabuoja. Laisvamanių-geriaus pasakius cicilikų, kaip syki ir taikosi prie žmogaus žemų palinkimų. Pataikauja žmonių blogiems jausmams ir palinkimams. Delto ir yra skaitoma daugiau negu kitoki spauda.

Toliaus pažvelgus, pamatysime dar kitą prigimtą žmogaus būdą — tai žingeidumas. Atsiranda daug žmonių, indomaujančių apie beždžioninį mokslą. Imasi cicilikinės spaudos ir tuo pačiu laiku silpnina katalikiškąją. Pavyzdžiui, imk ir uždrausk vaikui eiti į vieną iš savo grūtos kambarių. Įgrasyk gerai, o padaręs tai išėik iš namų laukan ir pasilėpęs tėmyk, ką vaikas darys!

O-gi visų pirma jis bailiai atidarys užginto kambario duris ir dar bijodamas iškisęs galvą pradės dairytis. Toliaus dais iki to, kad plačiai pravėręs duris įžengs į kambarį, o dar toliaus pradės žiūrėti ir polovą ar nėra ko paslėpto. Adomu ir Jieva, pirmiesiems mūsų tėvams ir-gi buvo užginta, bet ar jie išpildė? Suaukęs žmogus turi tuos pačius palinkimus ką ir vaikas būdamas tu-rėjo, t. y. žingeidumą. Esu girdėjęs kunigą iš sakyklos draudžiant skaityti tokius šlamštus, grasinant nedavimu išsišimti ir tt. Bet ką toki grasinimas atnešė? Sukėlė žmonėse žingeidumą daugiau nieko. Jie taip kaip tas kūdikis, norėjo pamatyti tuos raštus, ir rai del to, kad buvo jiems uždrausta.

Toliaus galima pripažinti, kad daug veikia ant žmogaus ir paprotys. Sakysime, papratinas rūkyti tabako. Juk nerūkančiam iš to nėra jokio smagumo, delto kad jis nėra įpratęs. Bet pažiūrėkime į toki, kuris yra įpratęs ir rūkyti. Tai jis geriausias velys vieną sykį dienot mažiaus valgyti, by tik jis rūkyti gaus užtektinai. Su laikraščiais ir panašiai yra. Tai yra įpratimas, kuris žmogų traukia neapsakomai. Čia ir galima užduoti klausimas: Kodel-gi lietuvių daugiau pripratę prie cicilikų-kos spaudos, o mažiau prie katalikiškos?

Augščiau jau nurodžiau, kad žmogaus palinkimas prie blogo ir žmogaus žingeidumas; prie to dar prisideda įpratimas Visos šios trys priežastys pas žmogų ir sudaro stiprų prisirišimą prie tų raštų. Žmogus, išgirdęs draudžiant skaityti tuos ir tuos raštus, pradeda žingeidauti jais, kas juose yra rašoma, kad taip juos draudžia skaityti? Taip besvajodamas paima ir užsirašo. Čia tuojaus jam patinka, kalba prasčiausia riebų žodžių, išsireikškimų kaip iš kiauro maišo byra. Jo jausmus užganėdina, toliaus, jis pradeda daugiau įprasti į toki skaitymą. Laikraštis atsilanko pas jį reguliariškai, jis prie jo taip pripranta kaip nekuri prie rūkymo. Daug gelbsti spaudai ir jos atėjimas paskirtu laiku. Nors ir būtų geriausias laikraštis, nors jis bus puikiausiai papuoštas, bet tegul ateina vėliaus ne kaip jam reikėtų, toks leidinys neturės nei mažiausios vertės skaitytojaus akyse. Tas užganėdina skaitytoją, kuris ateina paskirtu laiku nevelnuodamas.

Prisižiūrėjęs į katalikišką spaudą, kaip tik ir galėsime surasti nurodytas ydas. Kuomet pažvelgsime į kitų srovių leidinius, tuomet patėmysime, agentams ir dovanoms skirti,

bet ar šiaip imsime, ar taip, vis-gi iš tokios sumos galima išieiti ant savų.

Pas lietuvių yra kitaip. Katras laikraštis pigesnis tai daugiau skaitytojų turi. O piguma pralenkia visur — cicilikų. Prisižiūrėkime tik arčiausius visokius agentelius, ir ko nuo jo išgirsime. Išgirsime vien cicilikų-kos spaudos gyrimą. Giria ne del to kad jam patinka, bet delto, kad jis didesnį nuosimtį gauna. Užrašo papigintoms kainoms ir dar dovanų duoda kokią knygpalaike.

Augščiau nurodytos priežastys ir yra pamatinės, delko katalikiška spauda silpnutė. Ieškodami, galėtumėm surasti ir daugiau, smulkesnių dalykelių, kurie prisideda prie nu-puldymo katalikiškos spaudos. Bet čia nematau reikalo visų jų ieškoti, tad pasiganėdinu ir tuomi ką pasakiau.

Kad katalikišką spaudą sustiprinus mums būtina reikalinga prisilaikyti bei įvykdyti gyvenimui šie dalykai:

1) Prasižiūrėti nesutikimai tarpe parapijų ir klebonų. Kas iš to, kad kunigai ir remia katalikišką spaudą, bet savo nesutikimais silpnina ją. Pats kun. Milukas pripažysta, kad "Senadorio naujokynė visai yra liuosa nuo katalikiškos spaudos." Kodel jis pasidaro liuosa? Liuosa pasidaro delto, kad veikė augščiau mano nurodytos priežastys, bet daug pagelbėjo ir parapijų nesutikimai. Imkime šiaip, imkime taip, o vis tą patį rasime. Kuomet bus nesutikimai tarpe parapijų su klebonu, žinoma, kad klebono žodžiai visi nueis niekais, jis gali drausti ar ra-

bet ar šiaip imsime, ar taip, vis-gi iš tokios sumos galima išieiti ant savų.

Pas lietuvių yra kitaip. Katras laikraštis pigesnis tai daugiau skaitytojų turi. O piguma pralenkia visur — cicilikų. Prisižiūrėkime tik arčiausius visokius agentelius, ir ko nuo jo išgirsime. Išgirsime vien cicilikų-kos spaudos gyrimą. Giria ne del to kad jam patinka, bet delto, kad jis didesnį nuosimtį gauna. Užrašo papigintoms kainoms ir dar dovanų duoda kokią knygpalaike.

Augščiau nurodytos priežastys ir yra pamatinės, delko katalikiška spauda silpnutė. Ieškodami, galėtumėm surasti ir daugiau, smulkesnių dalykelių, kurie prisideda prie nu-puldymo katalikiškos spaudos. Bet čia nematau reikalo visų jų ieškoti, tad pasiganėdinu ir tuomi ką pasakiau.

Kad katalikišką spaudą sustiprinus mums būtina reikalinga prisilaikyti bei įvykdyti gyvenimui šie dalykai:

1) Prasižiūrėti nesutikimai tarpe parapijų ir klebonų. Kas iš to, kad kunigai ir remia katalikišką spaudą, bet savo nesutikimais silpnina ją. Pats kun. Milukas pripažysta, kad "Senadorio naujokynė visai yra liuosa nuo katalikiškos spaudos." Kodel jis pasidaro liuosa? Liuosa pasidaro delto, kad veikė augščiau mano nurodytos priežastys, bet daug pagelbėjo ir parapijų nesutikimai. Imkime šiaip, imkime taip, o vis tą patį rasime. Kuomet bus nesutikimai tarpe parapijų su klebonu, žinoma, kad klebono žodžiai visi nueis niekais, jis gali drausti ar ra-

ginti savo parapijos skaityti šiuos ar kitus raštus, bet kol jis neturės intekmės ant žmonių, jo visi raginimai, visi geri troškimai nueis niekais.

2) Svetiškiai privalo kunigams sąveikti platinime ir raginime už katalikiškus laikraščius.

3) Sumažinti prenumeratą, kaip galima.

4) Daugiau rašyti apie darbo žmonių reikalus, ir paduoti smulkių trumpų žinučių iš viso paasulio.

5) Įsteigti agentūrą del rinkimo brangiai apmokamų apgarsinimų. Tegul nesupranta, klaidingai skaitytojai. Aš vadinu brangių apgarsinimų, ne "stebuklingų daktarų." Yra apgarsinimų ir be daktarų, kurie brangiai apmokami ir visuomenei naudingi.

6) Užlakyti, daugiau gabių agentų ir jiems duoti didesnę nuosimtį.

7) Skirti dovaną už daugiau gavimą naujų skaitytojų. Pavyzdžiui, kaip amerikoniai, kad skiria net automobilius už daugiaus gavimą skaitytojų. Gal tas jiems neapsimoka? Bet kur čia tau! Jeigu neapsimokėtų tai nedalytų vieną paskui kitą.

8) Daugiau garsinti savo leidinius ne kaip dabar. Kun. Milukas rūgoja ir tiesiog pri-meta mūsų žmonėms ignoranciją. Bet tai yra perdrasus apkalbinimas mūsų žmonių. Kas gali žinoti, ką leidėjas išleido, jei jis niekam nieko nesako. Nejaugi aš ar kitas galėtų eiti ir ieškoti — to, ko nepametė? Kun. Milukas sako: "Labai nesistebėsite patyrę, jog tie ponai veikėjai, prakalbų pasakotojai, anų knygų

Visi skaitykit ir platinkite "Darbininką"

Sėlpkime badaujančią Lietuvą, aukodami kalėdinių dovanų pinigų Tautos Fondui. Moters jau tą daro. Vyrai, neatsilikime.

Moters ir merginos, rašykites į A. L. R. K. Moterų Sąjungą iki Naujų Metų, kol įstojimo mokestis perpus sumažinta.

Apsidrausk savo sveikatą ir gyvastį katalikiškame susivienijime, o savo blaivumą apdrausk pilnųjų blaivininkų susivienijime.

\$ 5.75 Naujas Pasiulijimas tikras Laikrodėlis 23 akmenų už 5.75

Solid gold, pripildytu ir kitokius laikrodėlius pasiulijam, bet mes pirmą paroduosime 10.000 naujo išradimo 23 akmenų "ACCURATUS" laikrodėlius tik už \$5.75 kiekvieną.

Tas puikus laikrodėlis gražiai išbraižytas auksu dengtu piešimu ant viršelio, patentuotu regulatoriumi ir kitai pirmos klesos sudėjimais; pilnai užtikrintas.

Vyram ar Moterims. GVARANTUOTAS Eijimas ir sustatymas. ANT 20 METŲ.

Netik, kad geras laikrodėlis, bet ir puikus, gerai padarytas. Jeigu jūs norite turėti gerą laikrodėlį už visai mažus pinigus, tai tas laikrodėlis del jūsų tinkamiausias pirkti. Pirmą jeigu kur kitur pirsksite, priesiūskite jį laikrodėlį.

Tik už leontą atvirutę, prisiūskite jį laikrodėlį pasiūrėjimui į jūsų artimiausį Expresso ofisą.

Jeigu jums patiks laikrodėlis užmokėkite Expressui nepaprastai mažą kainą \$5.75 ir Expressas atiduos jums laikrodėlį.

Jei jums nepatiks neimkite, jums nieko nekaustuos, laikrodėlis bus sugrąžintas su visoms išlaidoms, M E S P A I M A M VISA RIZIKA. Gražus auksu dengtas lenciuogelis dykai su kiekvienu laikrodėliu.

Po pirmu pardavimu 10.000 laikrodėlių, bus parduodami už tikrą kainą \$8.50, Pasiskubinkite.

Adresas: EXCELSIOR WATC CO., Dept. 912 CHICAGO, ILL., U. S. A.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—

Gyvam džiaugsmas. Sergančiam Viltis! Mirštančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamastai, kas ji yra ir delko pats neprisiraiši.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: — 1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.

2) Moka pašėlą nariams-ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00.

3) Šelpia neigalinčius narius ir našlaičius.

4) Skleidžia apšvieta, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.

5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.

6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais. remia pinigais ir morališkai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kone visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštininką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS, 112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.

GERIAUSIA KALEDŲ DOVANA Užrašyk Metams VISŲ MYLIMŲ LAIKRAŠTĮ "DARBININKĄ" EINA KAS ANTRA DIENA NEATIDĖK!

Pripildyk žemiau paduota kupona ir prisiūsk su Money O.deriui o mes pasiūskime tamtos linksmiams draugams, prieš Kalėdas, puikias korteles, pranešdami apie dovaną ir pradėsime jiems siuntinėti "Darbininką" su Kalėdinių numeriu. Tuojaus tą atlik, kad paskui nerūpėtų.

"Darbininkas", 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.:

Siuomi prisiūnti \$.....* už kurios malonės pasiūsti Kalėdų korteles ir užprenumeruoti "Darbininką" ant metų pradant su Kalėdinių numeriu, šioms ypatoms:—

1. Vardas _____

Adresas _____

2. Vardas _____

Adresas _____

Mano vardas _____

Adresas _____

*Metams \$3.00; Pusei metų \$1.50; Keturiems mėnesiams \$1.00.

\$100.00 Dovana 21 akmenų 14 k. auksotas LAIKRODĖLIS \$ 6.65

\$100.00 duosim kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti pardavinėja ant 21 akmenio 14K. Gold Filled, Gvarantuotą ant 20 metų laikrodėlį, kol mes parduodame už \$6.65, ir duosime 35 augščiau padėtus prezentus dykai.

Prie užsakymo norime įvesti ir išplatinti tarpe visų ant 21 akmenio laikrodėlius, mes padarėme didžiausį nuleidimą del kiekvieno, kuris prisiūsk mums šį apgarsinimą ir 20 centų iškalno, mes tuojaus pasiūskime per krąsą arba Expressu del ištyrimo ant 21 akmens, 14K. Gold Filled laikrodėlį trimis viršais, gražiai išbraižytas, gvarantuotas ant 20 metų. Kuriam, mes numusame kainą iki \$6.65, ir priedo prie to laikrodėlio duosime 35 prezentus visiška dykai. Retežėli su kabliuku, 32 cal. Revolverį (Model), Durtuva, Pypke, Žiūrona, Peiluka, Fontaninė plunksna, (Miniature) Budininką laikrodėlį, Britvą, Puoduką, Kryžiuką, Žiedą, Branzalieta, Šliūbinis žiedus, laikrodėlį (Model) su spilkute, laikrodėlį su Branzalieta, Spilkute, Mankietams ir Kalnieriams guzikai, Kišeninis veidrodėlis su šukomis, Kriukntį ir Krapštuką. Kada laikrodėlis ir tie 35 prezentai bus atnešti į jūsų namus ir jeigu jums patiks užmokėsite likusius. Tas laikrodėlis gvarantuotas ant 20 metų ir per tą laiką, mes taisome arba apmainome ant naujo dykai. Tik reikalaujame prisiūsti mums 20 centų stampomis, su laikrodėliu, apmokėjimui persiuntimo lėšas.

Jeigu jūs norite turėti gerą laikrodį, tai pirkite tikrą ant 21 akmens, 14K Gold Filled, gvarantuotą ant 20 metų.

Iš Kanados visi pinigai turi būti prisiūsti iš kalno. Naudojkitės šiuo pasiūlyjimu ir prisiūskite kuogreičiausiai užsakymą.

Adresas toks: UNION SUPPLY COMPANY, DEP. 146, ST. LOUIS, MO.

1. GOV. L. B. HANNA, NORTH DAKOTA. 2. REV. C. F. AKED. 3. MRS. BOISSEvain. 4. BRYAN AND FORD

Photos by American Press Association.

Svarbiausieji Fordo plenai pritarėjai ir išplaukusieji su juo. Tik Bryan pasiūlo ir vėliau žadėjo išplaukti.

neturi, kiti gal dar nei nematę, apie jų egzistavimą nežino." Pasakyta tikra tiesa! Aš pats rodosi esu "expertas" ant knygų katalogų, bet turiu prisipažinti, kad iki šiol nebuvau užtikęs (Ko užtikęs? Gerb. kun. Miluko išvardytą referatą knygų? Red.) Pagaliaus, kad ir kataloge rasi su tokiu vardu knygę, bet nežinau jos įtalpos. Tad ir vėl negali pirkti, nežinodamas ką perki. Šis dalykas būtų galima sutvarkyti ir būtų galima išplatinti, bet mūsų išleistuvės vis laikosi senos mados, tad ir visas "biznis" eina po senovei. Jeigu nori vieną ar kitą knygę išplatinti, turi ją nesibijoti garsinti, nesibijoti ir pas užti kokiai draugijai, bei šiaip žinomi ypatai ir ant paskolos, su išlyga, kad už parduotas knyges būtų pinigai sugražinti, o likusias neparduotas taip-gi būtų sugražinamos leidėjams.

Laikui bėgant, neabejoju, susitvarkysime ir dar geriaus, negu kiti. Ateis laikas kuomet pralinksime mes juos, bet pakol tas įvyks, mes turime eiti prie naujesios mados.

P. P. Petrėnas.

PABĖGĖLIŲ RAŠOMASIS IR ŽINIŲ TEIKIAMASIS BIURAS

prie Centralio Lietuvių Komiteto dėl karo nukentėjusiems šelpti pradėjo darbuoties nuorugp. 25 d.

Biuras rašo visus lietuvių, išsiblaškiusius po Rusiją, renka žinias apie jų padėjimą, padėjimą susieškoti kiti kitą giminėms, pažįstamiems ir kaimynams; teikia visokių pabėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžių ir raštu teisės ir kitokių patarimų.

Biuro adresas: PETROGRAD, BASKOV PER. 29, B. 10; Biuro vedėjas advok. KAZYS ŠALKAUSKIS.

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čėverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvė yra užlaikomi geriausi tavorai.

ČEVERYKAI. Vyrų, Moterų ir vaikučių, geriausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna pora gvarantuojama.

VYRŲ SKRYBĖLĖS VISOKIŲ KAINŲ.

Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdus, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.

Mūsų kainos žemesnės už kitų.

NUOSIRDŽIAI UŽPRAŠOME.

C. P. YURGELUN,

377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Anglijos kareivis karės lauke skrandą apsisiautęs.

KADA IR KAIP KOKIĄ KEPURĘ NEŠIOTI.

Mūsų mokytojas buvo didis šposininkas. Taip pat mūsų miestelyje buvo vienas senas žmogus labai mėgęs šposus. Šis vadinosi Duškala. Nelabai kas jį galėjo sušnekėti, jis visiemis mandagiai, ale labai juokingai atsakydavo. Reikėdavo tyčia pamąstyti, jei su juo susiremi kalbėti.

Vienam susirinkime mokytojas Duškalo paklausė: — Kada ir kaip, kokią kepurę būtų geriau nešioti.

Duškala greit pamastęs pradėjo pasakoti:

— Žiemą, paprastai, reikia nešioti ausuotą, kad ausų nenušalus.

Pavasaryje gi, nešioti kokią turi.

Vasarą, nešioti kokią nori. Rudenyje, ypač lapkritį, nešioti brilių su dideliais kraštais, kad lapai krisdami nuo medžių tau ausis nunumštų.

O kada vėjas, vaikščiok suvis be kepurės, tai vėjas neturės ką nuo galvos nupūsti, ir tau neatsitiks nuopuolio, kad turėtum vėjo pučiamą kepurę vyti.

Lovoje, su kepure negulėk, ypač su šliku, nes sulamdysi matiką. Su šiaudine kepure, taip pat netinka gulėti ir lovą.

I bažnyčią eidamas kokią ten nešiotum kepurę, visvien nusimk ir mandagiai laikyk rankoje.

Tokie pas mane įstatai apie valdymą kepurės. — Pasididžiudamas senis Duškala užbaigė.

Visi smagiai nusijuokėme, o mokytojas nusišypsojęs pasakė: "Dar mūsų miestelyje nėra tokio, kas senį Duškala apnektų."

J. V. Kovas.

ANT PARDAVIMO forničiai trims kambariams ir vituvei. Tik vieni metai vartoti. Priėžastis pardavimo, išvažiuojame į kitą miestą. Matyti galima kasdien.

MARIJONA SINKAUČI,
239 C St., (ant trečių lubų)
So. Boston, Mass.

Nebuk be gero Katalikiško laikraščio.

Užsirašik sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoje "Iševių Draugą"

KURS 1915 METAIS EIS KAS SAVAITĖ PADIDINTAS IR PADAILINTAS, TALPINS:

1. Vėliausias žinias iš karės.
 2. "Seno darbininko atminimas" užvadintas "Svieto perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
 3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvadintą "Iš škotijos į Lietuvą ant motocikletkos."
 4. "Škotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
 5. "Lietuviai Anglijoje."
 6. Korespondencijos.
 7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
 8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.
- Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.
- Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoje, Amerikoje; metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), Adresas:

Rev. Jos. Norbut,

MOSSSEND, LANARKSHIRE, SCOTLAND.

Skaityk "šviesą"

DU-KART MENESINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

JEI RŪPI BLAIVYBĖ,

JEI NORI PAGERINT SAVO BŪVĮ,

JEI TROKŠTI TAMSUOJE SVIESOS,

SKAITYK "ŠVIESĄ."

KAINA, METAMS 50c.; UŽ RUBEŽIO 75c.

PAVIENTIS NUMERIS 5c.

Adresas: "šviesą"

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

UŽSISAKYKITE RIMTĄ MĖNRAŠTĮ.

"Pažangą"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apsisakčiusiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apreiškimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-krikščioniškoje dvasioje. Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25 c.

Adresas:

1800 W. 46 ST., :: CHICAGO, ILL.

karė, mobilizacija...

Visi tautiečiai, jauni ir seni, vyrai ir moters, merginos ir vaikai, nei minutes neatidėliodami marš į mobilizacijos punktus. Kuogreičiausia ruoškimės į baisią, sunkią, ilgą karę. Sujungkime jėgas kariauti su baisiu, galingu, beširdžiu priešu, kurs baigia mus terioti. Baisusis priešas pasalingu būdu įlindo mūsų šalių tarpan ir skerdžia mūsų šalis, kaip meitėlius. Nejučiomis baisusis priešas prieis tarp mūsų visokių nuodingų vabaly, kirmėlių, žalėjų, bjaurių šliužių. Del to įsibrovusio priešo mūsų tarpan mūsų šalis emė skęsti varguose, nedorybėse.

Todel apšaukiame jam karę, kuri gal truks dešimtmečius, gal šimtmečius.

Kelkime kovos balsą nuo krašto iki krašto, didmiesčiuose miestuose, miesteliuose visose kolonijose. Pakelkime balsą, sujusime, kad nuo mūsų balsų ir sujudimo sudrebėtų žemė, suvirpėtų oras ir kad nuo to sugrįžtų paskutinės didžiausiojo priešo tvirtovės ir drutvietės.

Visokios informacijos, nurodymai, instrukcijos kariniame muštre, strategikoje, ginkly, amunicijos, provizijos, kreiptis į generalio štabo buveinę.

Nuolatinės instrukcijos leidžiamos kas mėnuo. Per metus atsieina tik 50c. Generališko štabo adresas:

"Tautos Rytas"

Rev. J. Valaitis.

28 CHERRY STREET, :: :: :: SHAMOKIN, PA.

Pažink Tikybos ir Doros Dėsnius.

Žinok, kad nuo amžių lietuviai buvo maldingi žmonės. Didžiama lietuvių ir Amerikoje tebėra tokių. Tie tai geri tautiečiai privalo žinoti, jog jiems yra leidžiamas laikraštis vardu "TIKYBA IR DORA." Kiekvienoj maldingoj katalikiškoj šeimoj privalo rasti tasai laikraštis.

"TIKYBA IR DORA" aiškina tikėjimo ir doros klausimus, atremia atskalūnų priekaišiojimus ir užsipuldinėjimus ant katalikų Bažnyčios, deda gražių apysakėlių.

"TIKYBA IR DORA" rūpinasi žmogaus sielos lavinimu ir jos tobulinimu.

Užsisakyk tą gerą laikraštį, o jis lankysis pas tave du kartu mėnesyje. Kainuoja metams tik 75 c.

Jei "TIKYBOS IR DOROS" dar nematei, tai rašyk ir paduok savo adresą o vieną numerį gausi dykai.

Adresas:

1644 WABANSIA AVE. :: :: CHICAGO, ILL.

Jeį trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisąvaitinį ilustruotą jaunimo laikraštį

"Vytį."

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiškai-katalikiškoje dvasioje.

"VYTI" leidžia Lietuvos "Vyčių" jaunimo organizacija. Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L.

Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokesis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2c. krasos ženkleį, o vieną numerį pažiūrėjimui prisiųsime veltini.

Visais reikalais kreipkities šiuo antrašu:

"Vytis,"

731 West 18-th str., Chicago, Ill.

"Draugas" - Nesugriauinama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gūdynėje nesą nesudaužomų, neišgriaujamų tvirtovių. Netiesa.

Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungtomis spėkomis atkakliausia bombarduoja ir antpuolindėja Amerikos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGĄ." Ta tvirtovė netik kad atsilaukė, netik kad nubloškino visus priešų smugius ir antpuolius, bet dar išleido savo spėkų statyti tvirtoves kitur. kur priešininkai yra įsigalėję.

Todel ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spėkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok ištermungųjų, nepergalimųjų pusėn, užsiprenumeruok "DRAUGĄ."

Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.

Adresas:

"Draugas" Publ. Co.

1800 W. 46 ST., :: :: CHICAGO, ILL

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis

"Žvirblis"

Nuo spalio mėnesio 1915 m. eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: "ŽVIRBLIS," kurs visiems lietuviams didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už ištisus metus prekuiuoja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolerio gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metinių) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingai praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pakvieskite į savo namus "ŽVIRBLI."

Leidėja Ona Janušytė,

Bax 576 :: :: Forest City, Pa.

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIIEINA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: :: PHILADELPHIA, PA.

Jeį esi nuliudęs, - "Ežį" - Skaityk.

JEI PATS SUGEBI, I - "EŽI" - RAŠYK.

NORI SVEIKO JUOKO? - PRIE - "EŽIO" EIK.

PAŽINK PIRMA - "EŽI" - IR TUOKART PEIK.

"EŽYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvių. Atsiųsk adresą ir gausi pasižiūrėjimui numerį dykai, o kai pamatysi - tai visad "Ežį" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 centų. Pinigai siunčiami money orderiais.

Adresas: "Ežys"

213 STATION ROAD, DYKEHEAD, SHOTTS, SCOTLAND.

IŠANKSTO PASIRYŽK

butinai atsilankyti ateinančios nedėlios vakare, gruodžio 12 d. 7:00 val., į pobažnytinę Sv. Petro salę So. Bostone. Ten bus kalbama apie gyviausius svarbiausius mūsų reikalus — apie apdraudimą sveikatos ir gyvyties. Prakalbas rengia S. L. R. K. kuopa. Ateikite visi.

Kp. Valdyba.

NAUJA REVOLIUCIJA MEKSIKE.

Laredo, Tex. — Felix Diaz su 2.000 kareivių pradėjo naują revoliuciją Meksikoje. Jis remiasi katalikiškaisiais gaisalais ir Cientifico partija. Diazui pritaria ir huertistai. Sukilėliai eina prieš Carranzą, kurį emė virš gauti Meksiką ir kurį pripažino Sv. Valstijos ir kitos valstybės.

GEMA VAIKŲ DAUGIAU.

Londonas. — Anglijų padaryta gimimų statistika. Pasirodo, kad ant kiekvieną nuo 3 iki 5 nuošimčių vaikų gema daugiau, negu mergaičių.

New York. — 200 belgų moterų ir vaikų pribuvo garlaiviu Nieuw Amsterdam. Vaziuos Chicago. Jos buvo globoje kun. de Nille.

REGULIUOJA SVIESTO PARDAVIMĄ.

Berlinas. — Valdžia įvedė reguliavimą sviesto ir taukų pardavimo. Parduodama tik pagal skaičių narių šeimynoje.

Londonas. — Iš Vokietijos ateinančiuose laikraščiuose rašoma, kaip karė tvirkina žmones. Tarp jaunų pasididino visokios piktadarybės, girtuoklystė, ištvirtimas, vagystės.

MIRĖ NUO ŽAIZDŲ.

Brockton. — Maude Mc Clure, buvusi mokytoja So. Bostone persiskyrė su šiuo vietinio ligoninėje Lapkričio 30 d. ji nuėjus į mišką, persipjovė gerklę. Ji buvo labai suservuota ir bejėgiška. Pasakui atsitaikė ant proto ir ligoninėje parašė raščiuką, jog dariesi ir nežinėjusi, ką daranti.

Pajieškau savo brolio Juozo Kundroto ir sesers Marcelijos. Suvalkų gub., Seinų pav. Seirijų parapijos, Paliūnų kaimo. Brolis 13 metų kain iš Lietuvos, pirmiausia gyveno C. Indiano. Sesuo 14 metų, kaip iš Lietuvos, pirmiausia gyveno Mahanoy City, Pa., jie patys ar kas kitas praneškite šiuo adresu:

Ona Kundročiukė, 219 Pearl St., Hartford, Conn.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokykla be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokyti rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimui su rokundų, su paveikslais (apdaryta)35c.
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šią apgarsinimą iš "Darbininko", ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

Siudinkite drapanas pas mus.

Siuvame vyrų ir moterų drapanas. Darbas užtikrintas.

Broliai ir seseris, siuvimo darbus paveskite mumis. Iš pirmo karto įsitikinsite, jog darbas atliekame prideramai.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler St., Boston, Mass.
Vienos durys nuo Berkley st.

Dr. Paul J. Jakmawh (Jakimavičius)

Priimimo valandos: Nuo 2 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G. St. SO. BOSTON.
Tel. 522 S. B.

VALDYBA SV. JUOZAPO DR. JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAEME "DARBININKĄ" ORGANU.

Prez. Antanas Skieris, 909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubnis, 733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas, 1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas, 1019 Delingham Ave.
Marsalka Juozas Buivyda, 1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliunas, 1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai:
Petras Gelbūda, 1002 Clera Ave.
Mateušas Kučauskas, 1133 Michigan Ave.
Organo sekretorius, Jonas Stauskas, 1414 New York Ave.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS

meistras
indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorytės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Parduodu Gramafonus ir geriausius Rekordus su lietuviškais dainomis ir tt. Katalogus duodam dykai kiekvienam kuris prisijūnia už 2c. krasos ženkleli.

K. Graneckas.

30 Essex St. Athol, Mass.

Eidamas pro šalį.

Užėik į mano naują krautuvę pasipirkti laikrodėlių, žiedų, lenčių, cigarečių ar kitokių auksinių daiktų ant lengvų išmokėjimų. Užlaikau visokios rūšies namų laikrodžius. Tavoras 1-mos rūšies. Taisome visokių šalių laikrodžius, žiedus, branzolietus, lenčių, cigarečių. Padarome labai pigiai. Darbas gvarantuojamas. Šlubinis laisnis ir kiti patarnavimai dykai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.
Kampas Broadway 324 E. St.
So. Boston, Mass.

KAINOS: Vieną kartą, 1c. už kiekvieną žodį; 3 kartus, 2c. už kiekvieną žodį.

Turintis lietuvišką vertėją ADVOKATAS MORRIS KATZEFF

294 Washington St., Room 350
BOSTON, MASS.
Tel. Fort Hill 3424
Vakarašis nuo 7 iki 9 val.
1140 Columbus Ave.
Roxbury Crossing
Room 38.

REIKALINGA kasdien 25 merginos valgyklose, hoteluose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Visokių darbų vyrams.
S. GORALSKY
DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

PIRK NAMUS

Ant LENGVŲ IŠMOKESČIŲ
Nemokėk randos, buk savininkas.
Pas mane gali pirkti lotus ir stubas geriausiose vietose už prieinamas kainas.

Gerų Ukių Pigiai.
Antanas J. Barauskas
Agentas
196 New York Ave., Newark N.J.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdėrbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikų, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestum nam darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiskai. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

\$500,00 Nebuvęs pasiūlymas \$500,00 Atlyginimo dykai!

\$500.00 duosim dovanų kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš mūsų nebuvo pasiūlymą, pardavinėjo ant 21 akmenio 14K Gold Filled ant 20 metų Garantuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes, ir davė 31 prezentą prie laikrodėlio Dykai, tai tam duosim \$500.00 grynais pinigais už tai. O idant mūsų ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlius Garantuotus ant 20 metų kuolabiusiai praplatinti, darome dar nebuvo pasiūlymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už \$6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 angščiau patalpintą prezentą duodame visai Dykai. Taigi kas mums prisiųs savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pradoto stampomis arba kvoteri, tai mes išsiųsim jam tuos ant 21 akmenio 14K Gold Filled Laikrodėlį, Garantuotą ant 20 metų, su geriausiu tos rūšies mechanizmu pasaulį, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosim angščiau parodytą 31 prezentą visai Dykai, kaip seka: Retežėlių su kabliuku, Žiedą, Pykę, Branzalieta, (miniature) Branzalieta su laikrodėliu, Setą spinkų, 32 cal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą atdarą (model) laikrodėlį, Durklą, Skūrinį tabakui krepšelį, Nikeline dežutę del degtukų, (miniature) Budniką-laikrodėlį, Širdžiuką su retežėliu, (miniature) Žiūroną. Kada atneš tam į namus Laikrodėlį ir Prezentus ir būsi užgančintas, tai užsimokėsi likusius, \$6.50, taipgi 30 centų už prezentų persiuntimo išlaidas. Jeigu nebūtum užgančintas, tai nepirkt, o mes sugrąžinsim tau 25 centus pradoto. Apart to primenam, kad mūsų laikrodėliai yra ant 21 akmenio 14K Gold Filled, Garantuoti ant 20 metų, ir mes laike tu 20 metų mūsų laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai Dykai prisiuntum mums tik 25 centus ant persiuntimo išlaidų. Tai-gi, pirkdamas iš mūsų laikrodėlį, visiškai nieko nerizikuoji. Iš Kanados visus pinigus reikia prisijūti išlaiknu. Adresuok aiškiai taip:
UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg. Dept 182. (Fifth Ave.) NEW YORK, N. Y.

Juozas Zupkauskas

Šinomi praneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalių ir Čevėrykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

PARODYKITE PRIELANKUMĄ

tikram savo tautiečiui, o aš stengisiusi jums užtai atsimo-kėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulį drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, par duoti visiems lietuviams specialios kainomis, kad tuomi juos užgančinti. Todel ateikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius H A R K O SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekancias kainas:
NUO \$12.50 iki \$25.00.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Isidėkite gerai adresą:

HARRISON COMPANY

662-672 Washington St., Boston, Mass.

10.000 Phonograf Dykai Del kiekvieno išduosime ant kalėdu.

Mes norime įvesti ir išplatinti tarpe visų naujausį 14K. Gold Filled, ant 20 metų gvarantuotą laikrodėlį; mes padarėme didžiausį nuleidimą del kiekvieno, kas pirsks dabar nuo mūsų; gaus priedo dovanai Phonografą kuris geras del visokių rekordų, taipgi Columbia ir Victor.

Jeigu norite gauti tą nuleidimą, tai prisiųskite tą apgarsinimą ir 25 centus iš kalno su užsakymu, kad būtų teisingai, kad jūs tikrai norite pirkti ir mes jums tuos juos prisiųsime gražiausį 14K. Gold Filled laikrodėlį vyrams ar moterims, trims viršeliais, gvarantuotas ant 20 metų, sudėtas iš geriausio mechanizmo, kuriam nepaprastai žema kaina tik \$6.75 ir priedo duosime del jūsų Phonografą dykai ir dar retežėlių su pagražinimu.

Kada laikrodėlį ir Phonografą atneš į jūsų namus ir jeigu jums patiks užmokekėte likusius pinigus. Jeigu ne, tai neimkite. Mes sugrąžinsime jūsų įmokėjimą.

Tas laikrodėlis yra gvarantuotas ant 20 metų ir per tą laiką mes pataisome arba atmainome ant kito dykai, tik tai siunčiant mums laikrodėlį taisyti arba mainyti sykiu su laikrodėliu reikia prisijūti mums 25c. krasos ženkleliais apmokėjimui persiuntimo lėšas.

Jeil nebūsi užgančintas pinigus sugrąžiname. Iš Kanados visi pinigai turi būti prisijūniami sykiu su užsakymu.

Sįsk užsakymą kuogreičiausiai, kōl mes turime dar daug Phonografų.

Adresas toks:
HAMMOND SALES CO., Dept. 238, ST. LOUIS, MO

Linksminkitės su kalėdų dovana.

Del savęs arba savo draugo papirk naujausios mados Columbia Framafoną ir Rekordų su lietuviškoms dainoms, polkoms, valcais ir šėip įvairiom melodijom.
Reikalauk katalogo prisiųsdamas 4c. krasos ženkleliais.
Kaina Rekordų 10 colių, 2 dainos už 75c.
Kaina Gramafonų nuo \$15.00 iki \$500.00.
Pirkt galite už pinigus ir ant išmokėjimo.
Duodam 2 savaitēm pamėgini-mui dykai.

E 2223 Pamyļėjau vakar.
Drauge. Polka-Mazurka.
E 2224 Mano Laivas
I Sveikatą Maršas.
E 2225 Einu per Dvarėlį.
Gaila Tėvynės. Maršas.
E 2226 Per Girą Girelę.
Linksminkimės. Polka.
E 2227 Per Šilą Jojau.
Žydas Štatinėje. Polka.
E 2228 Saulėle Nusileido.
Maršas Prince Vaiskava
E 2239 Šeriau Žirgėlį.
Dedukas. Polka.
E 2340 Vilniaus Rūta.
"Drinopolis." Maršas.
E 2341 Kas Subatos Vakarelį.
Nuostabu. Maršas.
E 2342 Siuvėja. Monologas.
Po Dugalviu Ereliu.
E 2343 Ant Vienos Galvos.
Monologas.
E 2356 Lietuva Tėvynė Mūsų.
Tykiai Nemunėlis Teka.

E 2357 Birutė. M. Petrauskas.
Kur Banguoja Nemunėlis.
E 2358 Darbininkų Marselietė.
Šukelkime Kovą.
E 2359 Nemuno Vilnys.
Sudiev. Mazurka.
E 2360 Varpelis. Valcas.
Mano Mielas.
E 2392 Sveiki Broliai Daininkai.
Ko Liūdit Sveteliai.
E 2393 Saulėle Raudona.
Jojau Dieną.
E 2394 Už Šilingėlį.
Šių Nakcials.
E 2395 Bum Čik-Čik.
Dėdienė.
E 2396 Našlys. Zaislas.
Lapunėle.
E 2397 Klumpakojis.
Kokietka-Polka.
Kapella.

CHAS. URBON ir A. PILVINIS,

233 Broadway, - South Boston, Mass.
Tel. Charter S. B. 905 M.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti kokios tik pasaulį vartojamos, bet ypatingai geros sekancios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	
Nuo slinkimo plaukų		apetito	1.00
ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo	
Nuo kosulio, gripo		vidurių	50c.
ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vištakių	
Bobro laši	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Pilės del Kepenų	
Vaikų ramintojas	25c.	ir Inkstų	75c.
Pamoda plaukams	25c.	Proškos nuo nerviško gal-	
Nuo viduriavimo		vos skaudėjimo	10 ir 25c.
suaugusiems	50c.	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Nuo viduriavimo	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	
mažiems			25c.
Gydanti mostis		Visokie kvepianti	
nuo pučkų	50c.	muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo kojų	25c.	Perfumos visokių gėlių	25,
Mostis ir skysčiai		50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.	
niežų ir parkų	1.00		

Taipgi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI.

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisiūsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

C. & P. Phone St. Paul 5947

Grabininkas ir Balzamuotojas

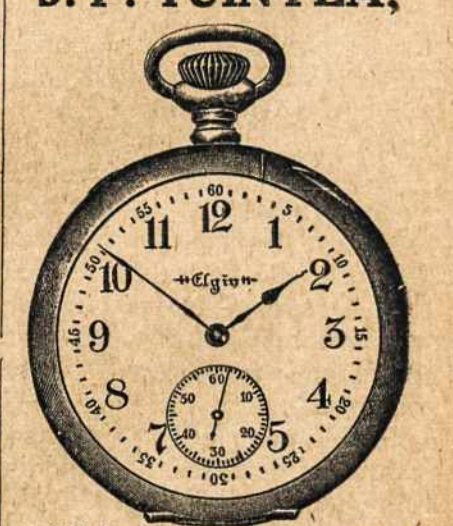
Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane. Ofisas

JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST.,
BALTIMORE, M. D.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausią krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsčių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, dideli nuosimti duodam perkupčiams, dideli, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų.

J. P. TUINYLA.
822 Washington St., Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.